

ČESKOBATRSKÁ
CÍRKEV
EVANGELICKÁ

ČESKÝ BRATR

TÉMA STŘEDNÍ GENERACE

- 8 Rozhovor s Jakubem Kašparem - L. Ridzoňová
- 11 Každý má dar - J. Hofmanová
- 21 Mládež: Volby nejsou pro mladý - A. Koukol
- 35 Za krajany na Ukrajinu - M. Pfann

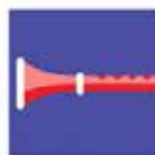
MODLITBA ZA DOMOV

**(NE)PŘÁTEL SE NELEKEJME,
NA MNOŽSTVÍ NEHLEĎME**

Tábor 24.–26. 9. 2021

Sjezd (nejen) evangelické mládeže

TÉMA

- 7** Biblická úvaha – *H. Tkadleček*
- 8** Rozhovor s Jakubem Kašparem
– *L. Řidzoňová*
- 11** Každý má dar – *J. Hofmanová*
- 12** Oslovující atmosféra farního sboru
– *E. Erdingerová*
- 14** Co z toho budu mít? – *A. Šůra*

MLÁDEŽ

- 21** Volby nejsou pro mladý – *A. Koukol*
- 22** Životní cesty nejsou nalinkovány
– *M. Židková*
- 22** Pošli zlaté tele pást se do jetele
– *M. Lapáčková*

MOJE CÍRKEV

- 26** Poradní odbor pro lidi s postižením
– *A. Rozbořilová*
- 28** Farářské táborové ohlédnutí
– *J. Pechar*
- 29** Za Petrou Fischerovou
– *D. Ženatá*

DIAKONIE

- 32** Pod jednou střechou – *A. Šůra*
- 34** Domov pro děti s autismem
– *B. Dukátová*

SLOVO

- 35** Za krajany přes Otcův dům
– *M. Pfann*
- 38** Expedice Tel Azeka – *V. Luštinec*
- 40** První krok dopadl výborně! – *P. Štulc*
- 41** Liturgické drobečky – *A. Wrana*
- 43** Štislovi z Jeruzaléma – *P. Sláma*
- 45** Poslední slovo – *J. Pechar*

ÚVODNÍK

Modlitba s převodem

Poutníci říkají, že pěší pouť je modlitba nohama. Já jsem využila převod. Na svoji malou pouť jsem totiž vyrazila na kole. Mým cílem nebylo žádné slavné poutní místo ani exotická lokalita. Přesto ale místo výjimečné – domov. Proč se plácám na kole, když můžu být doma pohodlně vlakem za dvě hodiny? Inu, je to nejen ekologický způsob, sportovní výkon a spirituální zkušenost, ale taky možnost ohledávat sebe sama, umět být a být sám se sebou.

Vzdálenost mezi Prahou a rodnou vsí na Moravě je asi 210 km. Chtěla jsem ji zkusit urazit za dva dny, s jedním přespáním. To jsem si naplánovala do Chrudimi, která leží zhruba v půlce cesty.

První část trasy je pohodová, podél Labe je to placka, v Chrudimi jsem cobydup. Přespávám na místní faře, kde se mě láskyplně ujmají Lavičtí. Tímto jim ještě jednou děkuji.

Výstup z komfortní zóny začíná druhý den ráno. Koleno, které se mi začalo ozývat už před Přeloučí, se přes noc rozleželo a citelně rozbolelo. Bojím se, že trasu nevydrží a že nebudu moct jet. Nakonec nasazuju bandáž, polykám paralen a jedu, co to dá, než si koleno všimne, že jedeme do kopce.

Bolet to ale ještě bude. Až do Poličky je to samé stoupání. Kopec nad Prosečí ze mě vysává síly, koleno bolí a já chvíli kolo vyčerpaně tlačím. Tenhle kopec je smrt. Ráno jsem si ale řekla, že aspoň do Poličky chci dojet, a tak jedu „na krev“, únavě navzdory a koleno nekoleno. Když uvidím v dálce kostelní věž, rázem do mě vletí energie. Polička! Víím, že nejnáročnější úsek je za mnou. Odteď už to bude hlavně z kopce. Uháním dál, dopředu mě žene pocit, že jsem už fakt blízko.

Domů přijíždím o dvě hodiny později. Unavená, ale šťastná. Dokázala jsem to! Tahle pouť mi ukázala, že člověk zvládne mnohem víc, než si sám myslí. A že „dál přece nejedeme sami“: ať už jsou to milí lidé, anebo Pán Bůh, který nade mnou ty dva dny bděl.

Adéla Rozbořilová

V diskusi se představí projekt „regionálních sborů“

Trápí vás problémy malých sborů? Nenechte si ujít online diskusi ve středu 6. října 2021 od 18:30, řeč bude o projektu tzv. regionálních sborů.

Diskusi můžete sledovat živě na www.e-cirkev.cz; své dotazy zasílejte buď předem na e-mailovou adresu hofman@e-cirkev.cz, nebo je lze pokládat živě přes YouTube chat přímo během samotného vysílání.

Pozvání k rozhovoru přijali farářka Alexandra Jacobea, synodní kurátor Vladimír Zikmund a církevní právník Adam Csukás. Pořad bude moderovat senior Horáckého seniorátu Jan Keřkovský.

Letošní synod pověřil synodní radu úkolem uskutečnit pilotní projekt zřízení regionálního sboru. Takový sbor by měl být novou formou místního společenství v církvi se zjednodušenou správní strukturou. Vznik sborů tohoto typu by mohl být alternativou pro spojování dvou a více menších sborů, které nemají silné centrum, schopné převzít veškeré úkoly mateřského sboru. Navrhované řešení se snaží umožnit sborový život i společenstvím, která jsou živá, ale zároveň nejsou dostatečně velká pro samostatnou existenci.

Církev chce mít sbory i v oblastech, kde je náboženský život momentálně utlumen. I zde chce umožnit pravidelné zvěstování evangelia, a vytvářet tak křesťanské útočiště těm, kdo potřebují podepřít. Zjednodušená forma existence místního společenství na větším území je schůdnou cestou pro ty sbory, které si samy nevedí rady.

Regionální sbor je v Českobratrské církvi evangelické nová, dosud neprošlápaná cesta. Než se na ni kdokoli vydá, potřebuje uspokojivé odpovědi na řadu otázek. Právě plánovaná diskuse by takovému hledání mohla pomoci.

Adam Csukás

Bleskové povodně v Německu si vyžádaly desítky životů. Pomohlo i Česko

Vlna silných bouřek a přívalem dešťů v polovině července způsobila na západě Německa, v Belgii a Nizozemsku lokální bleskové povodně.

Katastrofa si vyžádala přes dvě stovky lidských životů a i měsíc po události úřady hlásily desítky nezvěstných obyvatel. Svým rozsahem se tyto povodně řadí k největším živelním pohromám v Evropě za poslední čtvrtstoletí.

Synodní rada obratem kontaktovala partnerské evangelické církve v Německu a vyjádřila jim účast. Zároveň oslovila české sbory s prosbou o modlitby za zasažené regiony. Na svém zasedání 20. 7. 2021 pak také rozhodla o přímé podpoře z Fondu sociální a charitativní pomoci ve výši 500 000 Kč.

Finance Českobratrská církev evangelická poukázala přímo na účet německé Diakonie Rheinland-Westfalen-Lippe, která působí v zasažených oblastech a koordinuje tam finanční, materiální i dobrovolnickou pomoc.

K této sbírce se pak přidaly také sbory i jednotlivci. Sbíрку pro Německo zprostředkovala Diakonie ČCE, na jejímž transparentním účtu se v době uzávěrky časopisu (k 26. srpnu 2021) shromáždily dary v celkové hodnotě dalších bezmála 555 000 Kč.

„Srdečný dík za toto velkorysé gesto podpory a solidarity! Škody napáchané povodněmi jsou nevyčíslitelné. Fotky z míst nás nechávají jen tušit, jak veliký je stav nouze. Znovu a znovu nás udivují příběhy, které od veřejnosti dostáváme, příběhy plné naděje a víry v tomto utrpení. Jedním tímto příběhem naděje je i vaše doprovázení v myšlenkách, modlitbách a finanční pomoci,“ stojí v jednom z konkrétních děkovných dopisů z Německa, které dorazily na adresu ekumenického oddělení ústřední církevní kanceláře.

Děkujeme všem přispěvatelům za ochotu solidarity přemáhat smutek a pomáhat šířit naději bez ohledu na hranice států.

Hof, foto: Lutz Bohm

Ekumenická bohoslužba pro Moravu

V pondělí 30. srpna se uskutečnila ekumenická bohoslužba jako společné vyjádření posily a naděje i poděkování všem, kdo pomáhali mírnit škody po ničivém tornádu.

Na konci června letošního roku udeřilo ničivé tornádo na několik moravských obcí a zcela nebo částečně poškodilo téměř 2 000 domů.

Okamžitá vlna solidarity těch, kdo byli a jsou ochotni pomoci, byla natolik výjimečná, že se Humanitární a rozvojové středisko Diakonie ČCE rozhodlo uspořádat ekumenické bohoslužby jako vyjádření duchovního posílení, útěchy a vyslovení naděje těm, kdo přišli o své blízké, o domy či vzpomínky. A také jako poděkování těm, kdo jim tuto naději přinesli, tedy záchranářům, hasičům, vojákům, dobrovolníkům...

Bohoslužby se uskutečnily v pondělí 30. srpna od 19.00 hod. v kostele sv. Jakuba v Moravské Nové Vsi. Diakonie je zároveň přenášela živě na web, Facebook a YouTube.

Bohoslužby sloužili duchovní Českobratrské církve evangelické, římskokatolické církve, Evangelické církve metodistické, Církve československé husitské a Církve adventistů sedmého dne. **Hof**

Pozdravy a vděčnost. Daniel Ženatý se setkal s německým prezidentem Steinmeierem

Při slavnostní recepci, kterou ve čtvrtek 26. srpna 2021 pořádalo Velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Praze, se synodní senior Daniel Ženatý setkal s německým prezidentem Frankem-Walterem Steinmeierem a pozdravil ho jménem Českobratrské církve evangelické a Ekumenické rady církví v České republice.

Právě s německými partnerskými církvemi nás poji dlouhodobá spolupráce a přetrvává vděčnost za dílo, které se daří na obou stranách hranice i díky mnoha dlouholetým a neformálním přátelstvím.

Během rozhovoru oba aktéři vzpomněli na domovský sbor Franka-Waltera Steinmeiera v Berlíně-Rixdorfu, kde Daniel Ženatý v červnu tohoto roku při návštěvě synodní rady kázal. Prezident Steinmeier prozradil, že Českobratrskou církev evangelickou zná, v minulosti její sbory navštívil.

Setkání se uskutečnilo u příležitosti oficiální třídní státní návštěvy německého prezidenta v České republice. **Hof**

TÉMA: STŘEDNÍ GENERACE

Pane Bože
díky za nové ráno
díky za vodu slunce snídani
díky za životní středověk

i když jsem unavená
díky že mám práci
někdo mě potřebuje
stránky diáře nejsou prázdné

nevím Pane Bože
kde je prostředek
mojí úsečky
mezi narozením a smrtí

jedním okem se ohlížím zpátky
děkuji vzpomínám
občas i lituji

druhé oko šilhá dopředu
s očekáváním vírou
trochu i strachem

pomáháš mi kotvit
v přítomnosti
držím se vertikály
spuštěné mezi nebem a zemí

nauč nás počítat naše dny
ať získáme moudrost srdce

*modlitba **Lenky Rídzoňové**
kresba Kateřiny Urbánkové*

Jako o závod

„Nemyslím, že bych již byl u cíle anebo již dosáhl dokonalosti; běžím však, abych se jí zmocnil, protože mne se zmocnil Kristus Ježíš. Bratři, já nemám za to, že jsem již u cíle; jen to mohu říci: zapomínaje na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou, běžím k cíli, abych získal nebeskou cenu, jíž je Boží povolání v Kristu Ježíši.“ (Fp 3,12-14)

Obrácení u Damašku se Pavlovi stalo nezapomenutelným počátkem přerodu jeho života. Jako by si „stáhl aplikaci“ života z víry Ježíše Krista do souřadnic svého srdce a teď v té víře domácní, stává se mu východiskem a smyslem i v jeho životě. Už v něm neběží sám, není sám svůj, zmocňuje se ho Ježíš Kristus.

Dynamika atletického podobenství spočívá v jasném pochopení, že konečné získání té nebeské ceny, jíž je Boží povolání v Kristu Ježíši, se děje aktualizací vlastního života té víry. To je pohon, který způsobuje, že Pavla život z víry Ježíše Krista těší, jakkoli mu dává zabrat. Novými a novými rozběhy všímavé a nápadité víry se kvalifikuje až do závěrečného finále.

Jinými slovy nám apoštol sděluje, že v zápasu se sebou samými nebudeme hotovi nikdy, protože uvěřit Ježíši Kristu znamená prožívat změnu přirozeného života jen pro sebe v život pro druhé – a ty nám Pán Bůh staví do cesty neustále.

Obraz atleta na závodní dráze najdeme u apoštola Pavla na více místech. Snad tedy také něco věděl i o samotné taktice běhu, se kterou účastníci k závodu přistupují. Běžci ve střední generaci už dávno vědí své o „přepálených“ startech, o tvrdých nohách a o dechu, který nestačí. Nevím, jestli ve starověku věděli něco o samotné prospěšnosti dnes tolik propagovaného běhu pro zdraví. Dnešní lidé středního věku už většinou vědí, že nejde o to, kdo výš, kdo dál a kdo nejrychleji. Vítězstvím je pro ně společenství, založené na otevřenosti a upřímnosti, na ochotném zájmu tvořit a účastnit se programu sborových aktivit. To je velká devíza,

ktehou střední generace do běhu sborového společenství vkládá. Vedle toho přináší plusové body i svým vhladem do aktuální situace, ať už na trati kulturně-sociální, nebo politické. A s tím souvisí i logické návrhy dotýčných na zdravé restarty vůči často slýchanému „vždycky se to dělalo takhle“ těch, kteří zapomínají, že tradice je předávání ohně, a ne uctívání popela.

Dost blbě se jim však běží, nenaleznou-li ve své stáji vrstevníky. To platí dvojnásobně, mají-li a vychovávají-li své děti. Nevyčítal bych jim, že vyhledávají a hostují ve společenství konkurenčních stájí nenáboženského charakteru s pestřejším složením týmu. Konec konců, i tam mohou vnášet výše popisovanou aplikaci života z víry Ježíše Krista.

Obtížné se jim také běží s neúnosným nákladem. Jistě lze chápat úlevu těch, kteří drželi štafetu sboru po mnoho let a teď ji mají komu předat. Konečně je tady někdo, kdo to převezme. Jistě, úkolům a povinnostem, vyplývajícím z běhu sborového života, se nelze vyhnout. A nebývá jich málo. Málo bývá naopak těch, kteří je ochotně berou na svá bedra. A střední generace bývá výkonná, ne? Někdy ovšem až tak, že takto „postiženým“ výkonným jedincům hrozí vědomí zasloužilosti nebo syndrom vyhoření.

A už vůbec střední generaci nepovzbudí nářky a povzdechy typu: „S námi už to nevyhrajete, s námi ten náš sbor vymře.“

Unařikanost s vírou zkrátka nejde dohromady.

Hynek Tkadleček

Hory, sbor, rodina, skaut

Střídání rolí není problém, ale prostředek k dobíjení sil

S Jakubem Kašparem jsme se nedávno setkali v Bělči na kurzu pro faráře. Téma kurzu byl *storytelling* – Jak lépe vyprávět. Jakub o sobě říkal, že vypráví hodně...

K rozhovoru do Českého bratra jsme se sešli na zápraží před Vilkou v Horském domově v Herlíkovicích. Toto místo symbolicky spojuje Jakubovu práci v KRNAPu, kde zastává funkci náměstka ředitele, a kurátorství vrchlabského sboru, ke kterému Herlíkovice patří.

Lezeš?

Jednou jsem zkusil závodit na horských kolech, ale po jednom závodě jsem se vrátil k horolezení, je to bezpečnější. Když se narodily děti, nelezli jsme asi osm let, ale loni jsme začali i s dětmi.

Když jsem neměl děti, míň jsem se bál. Přece jen děti potřebují tatínka a maminku.

Odkud jsi? Kde ses vzal v KRNAPu (Krkonoském národním parku) – jak máš napsáno na tričku?

Jsem odtud z kraje, z Podkrkonoší. Narodil jsem se studentům medicíny v Hradci Králové, brzy jsme se přestěhovali do Hořic. Pak jsem odešel do Prahy na vysokou a zůstal tam 17 let.

Ale Krkonosé jsou „srdcovka“. Z Hořic jsme stále jezdili hlavně do oblasti Úpy.

Když mi bylo asi osm, psal jsem do KRNAPu, jestli nemají nějaký kroužek. Ale z Hořic to bylo daleko.

Asi po 30 letech jsem dostal nabídku pracovat na správě KRNAPu. Tak jsme se dohodli se ženou, že ano a mně se tak splnil dětský sen. Sice většinu času trávím v kanclu s tabulkami, ale dostanu se i ven, a to je úžasné.

Co jsi dělal předtím v Praze?

Osm let jsem pracoval jako novinář. Spoluzakládal jsem server Ekolist.cz a vedl tištěnou verzi toho časopisu. Pak mi zavolał tehdejší ministr životního prostředí Libor Ambrozek, jestli bych nechtěl vést na ministerstvu komunikační oddělení. Tam jsem tedy strávil dalších osm let.

Když padla vláda uprostřed českého předsednictví EU, bylo to náročné období, doma jsme měli třičtvrtěroční dítě, skoro jsem ho v té době neviděl. Byl jsem rozhodnut jít na rodičovské volno, má žena by šla pracovat, ale do toho se ozval ředitel KRNAPu Honza Hřebačka, který tam potřeboval někoho na komunikaci.

Takže z rodičovské nakonec moc nebylo?

Na rodičovské jsem nakonec byl sedm týdnů. Ale musím říct, že už nikdy neříkám rodičovská „dovolená“. Po práci na ministerstvu to byl neuvěřitelný náraz. Být doma s dítětem, které nemluví. Nikdo mi nevolal, nikdo mi nepsal, předtím jsem měl denně 150 mailů, 60 telefonátů. A najednou jsem nikoho nezajímal. Bylo to hrozně těžké.

Po pěti dnech jsem se zhroutil, seděl jsem v kuchyni na zemi a křičel jsem na svoji ženu,

že takhle jsem si to nepředstavoval. Ale pak se to zlepšilo a žena se na těch několik týdnů vrátila do práce, kde byla předtím. Pak jsme se přestěhovali do Vrchlabí a ta má „dovolená“ skončila. V rodičovské zas pokračovala ona.

Co teď děláš v KRNApu?

Jsem vedoucí odboru vnějších vztahů, do toho patří i kroužek pro děti. Do odboru patří nejen mluvčí, webmaster a redakce časopisu. Máme také čtyři muzea, informační střediska KRNA-Pu, ekologickou výchovu. Dělá se spousta věcí pro veřejnost, přes 150 za rok. Mám partu velmi dobrých kolegů, je radost s nimi pracovat.

Někdy se podaří a vyšetřím si den a jdu po Krkonoších. Takové výpravy jsou součástí mé práce. Abych pak o Krkonoších mohl vyprávět. Občas vedu nějakou exkurzi. Třeba z Horského domova.

To hlavní, proč jsme se v redakci rozhodli dělat s tebou rozhovor, je, jak funguje dohromady život rodinný, profesní a to, jak jsi aktivní v církvi. Na sobě máš tričko s nápisem KRNAp, před dvěma týdny jsme se potkali na kurzu pro faráře v Bělči. Jsi kurátor sboru ve Vrchlabí, jsi výpomocný kazatel. Jak ses vůbec dostal do církve?

Táta je velký znalec Bible, ale nikdy nedokázal uvěřit. A máma byla pokřtěná katolička, ale víru jsme stejně doma nikdy nepraktikovali.

Já jsem v pubertě začal hledat smysl toho, jak to funguje na světě, jakou cestou se mám vydat. Tušil jsem, že ta cesta vede přes kostel, to bylo na konci osmdesátých let. V Hořicích jsou dva katolické kostely. Chodil jsem tam, bylo to hezké, i zdobnost barokních kostelů mě tenkrát oslovovala. Kostel sv. Gotharda na kraji Hořic měl zvláštní spikleneckou atmosféru – je na kopci, kolem kostela je hřbitov. Tam estébáci nepřijdou. Tušil jsem, že tam někde ta cesta povede. Ale zatím se to nijak neformulovalo.

Na gymnáziu hledání pokračovalo, v devadesátých letech jsem nakukoval i do jiných náboženství. A na vysoké škole, na Fakultě hu-

manitních studií, jsem se vrátil zase ke křesťanství. Poznal jsem, že katolická cesta pro mě není, ale pořád mě to ještě nevedlo k protestantismu.

Byl jsi v tom hledání sám?

Vlastně ano. I když ve škole byla spousta křesťanských osobností: učitelé Jan Sokol, Tomáš Halík, Václav Břicháček. Jednou jsme strávili víkend u Sváti Karáska. Bylo to fajn. V Hořicích jsme se kamarádili s rodinou Ivana Ryšavého. Ale moc kontaktů s evangelíky jsem neměl.

V roce 2003 jsme se nechali s Monikou pokřtít v československé církvi. Bydleli jsme v Rudné u Prahy, tam byla náboženská obec a sympatická farářka Jana Vodičková.

V roce 2010 jsme přišli do Vrchlabí a do evangelického sboru ČCE. A už jsme tady zůstali, jsme tu doma. I s dětmi, ty jsou pokřtěné už jako českobratrští evangelíci. Ale křtili jsme je, až když řekli, že chtějí, ne jako mimina.

Jak stíháš všechny své aktivity?

Dělám hodně věcí dohromady. Lidi se ptají, jestli někdy spím. Ano, spím hodně, to je pro mne důležité. Lehnu odpoledne na gauč a spím.

Ale to, že měním často role, mi pomáhá. Osm hodin jsem náměstek ředitele národního parku, pak jsem kurátor, pak si vezmu talár a jsem výpomocný kazatel. Pak si sundám talár, vezmu si skautskou košili a šátek a je ze mě skautský vedoucí. Jak vyměním roli, odpočívám od té předchozí činnosti. ►

Takže nemáš, když spíš, výčitku, že bys měl dělat něco užitečnějšího?

Dlouho jsem si vyčítal, že přece nemůžu odpoledne spát. Měl bych dělat něco užitečného, třeba sekat louku. Ale pak jsem zjistil, že třeba po tom spánku i tu louku posekám líp.

A jeden hezký příklad, jak jde to střídání rolí dohromady:

Jeden bratr mě požádal, abych ho po smrti pohřbil. Byl to horský záchranář. Pohřeb byl v nepoužívaném vrchlabském kostele. Kolem rakve stála čestná stráž Horské služby. Ti mě znají jako krapáka v uniformě. KRNP a Horská služba mají zajímavé vztahy, ne vždy pozitivní. A najednou mě viděli v taláru. Báls jsem se, že se budou smát.

Ale nesmáli se vůbec. Po pohřbu mi říkali: „To jsme vůbec nečekali. To máte u nás velké plus.“ A pro mě bylo důležité, že ta kombinace civilní práce a kazatelství dává smysl.

Nebylo jim směšné, co říkám, poslouchali. Přijali mne v roli, kterou nečekali.

Jsi v církvi hodně aktivní. Výpomocný kazatel, kurátor. Jak přitáhnout lidi k práci v církvi? Jak zařídít, aby to víc vzali za svou věc?

Taky nad tím přemýšlím. Ve Vrchlabí nemáme velký podíl lidí, kteří by nebyli aktivní. Je to malý sbor, aby fungoval, něco musí dělat každý. Ve větším sboru se může více lidí jen vězt.

Někdo je společensky chladnější, někteří přicházejí hlavně kvůli liturgii a slovu, společenství se trochu bojí, jsou to spíš samotáři. Ale ve Vrchlabí je to jinak, v podstatě všichni, kteří do kostela chodí, něco dělají. Učí v nedělní škole, chovají včely, dovážejí lidi na bohoslužby...

Jen pořád marně hledáme, jak pomoci lidem zvenku, aby překročili práh do kostela. Že lidi kolem nás hledají, že nejsou ateisti, to tak je. Ale jak je pozvat? Nejsme pro ně zajímaví – my jako ti, kteří prodlužujeme práci těch dvanácti vyslaných apoštolů. Nevíme si s tím rady, selháváme. Byli jsem k tomu vysláni, ale neumíme to. Myslím, že to, co se u nás v kostele káže, je srozumitelné, ale lidi zvenku si to nechťejí poslechnout. To mě trápí.

Přitom pořádáte ve sboru různá otevřená setkání, pro veřejnost, ne?

To je součást té bolesti. Vzniklo tady hřiště „otevřená farní zahrada“. Přichází sem spousta lidí, hřišti nikdo neřekne jinak než „hřiště u piráta“, protože je tady velká loď s pirátskou vlajkou. Když je hezký, přijde za den klidně 60 dětí. Přijdou na hřiště, ale brankou ke kostelu neprojdou, nepřijdou v neděli.

Nebo pořádáme adventní koncerty, na podzim koncert kapely Epydemye, kostel byl plný. To lidi i prošli dveřmi do kostela, ale v neděli nic.

Někdy říkám: „Pane, prosím, řekni jim, ať přijdou. Přece máme dveře otevřené.“

Zaujalo mě, jak používáš o kazatelské službě slovo „sloužit“. Říkáš, že někdo „slouží“ jako farář. To slovo „služba“ mi připadá důležité.

Já to tak беру. Od ordinace sloužím docela často v Královéhradeckém seniorátu, to je pro mě velmi cenné; je posilující prožít, že církev není jen Vrchlabí. Třeba v Jičíně jsem moc rád, je to malý sbor, ale dýchá na mě, že je to výtečné společenství.

Ještě jednou a na závěr: Co tě posiluje?

Dvě věci jsou zásadní: jednak to střídání rolí. Pořád, 16 hodin denně být „ready“, to bylo dřív těžké, teď to zvládnou. A pak to, že jsem se naučil vypnout, odpočívat.

Rozhovor připravila Lenka Řidzoňová,

foto archiv respondenta

Každý má dar

Měla jsem to štěstí, že jsem se během svého studia v zahraničí mohla podívat do Dublinu. Kromě jiného mi utkvěl v paměti první pohled do ulic cestou z letiště. Bylo před volbami a jejich význam se ve veřejném prostoru nedal přehlédnout. Doslova na každé lampě nebo sloupu podél ulice byly klidně dva nebo tři plakáty s portréty lidí z různých stran, kteří se o důvěru voličů ucházeli. Obdobné záběry může divák vidět třeba v dánském seriálu *Borgen* (česky jej pod názvem *Vláda* vysílala i ČT). Volby jako soutěž idejí a programů, politika jako hledání spolupráce k účinné správě společného života, vláda jako příležitost pečovat o hodnoty, které nám za to stojí.

Kéž bychom to uměli. Vyznat se v tom, prolomit skepsi a nezám. Kéž by mezi námi byla důvěra a moudrost, aby se mohl do smysluplné spolupráce pustit každý, kdo má inspiraci pro dobrá řešení. Nejen ve volbách, které nás zanedlouho čekají a v letech po nich, ale také v občanské společnosti a v církvi.

Kdy budou u vás ve sboru volby do staršovstva? Bude dost kandidátů? Budete mezi nimi? Víte, jaké služby u vás ve sboru dělají presbyteri? Jak by měl nebo mohl život vašeho sboru vypadat? Koho byste rádi přizvali ke společné péči?

Měla jsem příležitost spolupracovat se staršovstvy čtyř sborů, tedy s pěknou řádkou dobrovolníků. To slovo dobrovolník se přitom snažím mít na paměti a zdá se mi čím dál důležitější. Nastavuje totiž správné meze. Farářům, sboru i presbyterům samotným.

Od jiných dobrovolníků ve sboru se staršovstvo liší tím, že ostatní členové sboru mu ve volbách dávají mandát rozhodovat o důležitých organizačních a správních věcech, dlouhodoběji ovlivňovat podobu sborového života, hospodařit se společnými penězi. Přijetím volby a slibem se z dobrovolnictví stává závazek pečovat. Jak s tím naložit?

Vážím si toho, kolik lidí v ČCE, často právě ze střední generace, vedle svého zaměstnání a nemála jiných osobních starostí, věnuje svůj čas sborovým záležitostem. Jsou bratři a sestry, kterým se stačí ozvat a hned se ujmou toho, co je zrovna potřeba – od jednání s řemeslníky po přípravu modlitby nebo čtené bohoslužby. Jsou i tací, kterým se ozývat nemusíte, protože se sami nabídnou a doprovodí vás třeba na pastorační návštěvu.

Těší mě, kolik lidí vidí i dál, k církevnímu celku. Bratr kurátor Tomášek, v němž jsem měla oporu při službě ve Šternberku, cestoval o nedělích i do vzdálených sborů Moravskoslezského seniorátu, aby tam sloužil jako výpomocný kazatel. Někteří pracují v seniorátních výborech, v Jeronýmově jednotě, v poradních odborech synodní rady apod. Vidět dál než na sebe sama, vzájemně se podporovat a pečovat o druhé, kteří pomoc potřebují patří ke křesťanskému způsobu života. Mimochodem, jak to, že mnohdy dokážeme udržovat partnerství se zahraničními sbory, vzdálenými stovky i tisíce kilometrů, ale zvát stejně tak ke stolu, do rodin a k bohoslužbám lidi ze sousedního sboru, odjinud z vlastní církve nebo z ekumeny se nám daří hůř? Ale to je zase jiné téma.

Když se dobrovolnictví spojí s volbami a služba s mandátem, má to i svá úskalí. ►

Může se stát, že váha všech sborových služeb leží na několika lidech ze staršovstva, kteří cítí odpovědnost, a tak se úkolu ujmou vždycky, když se toho neujme nikdo jiný. Zvlášť u lidí střední generace není výjimka, že pak obstarávají své stárnoucí rodiče, vnoučata, zahrádku a třeba ještě sborové budovy nebo finance. Není divu, že při pohledu na takové výkony někteří z nás vědí, že tolik už neunesou, a tak se drží zpátky, aby na ně nepadl podobný náklad, aby jim nebylo přiděleno veslo, na které zkrátka nemají sil. Přitom by možná leckdy stačilo vědět, že u vesla se střídáme každý chvíli, podle možností, bez soudů, spolu. Pak není, čeho se bát. Je prima vypomoci i jednou za půl roku, když to zrovna čas, zdraví, děti či něco dalšího dovolí. A vědět, že se se mnou stále počítá.

Někdy nás spoléhání na osvědčené pověřené služebníky vede k tomu, že ke službám nepozveme nikoho dalšího, protože nás to ani nenapadne. Zdá se nám, že to či ono přece vždycky příslušelo presbyterům. Anebo rozhodneme za druhé, že se jim to určitě nehodí, že ani nevědí, „jak se to dělá“, apod. Vědomě či nechtěně se ztrácí ze zřetelů část sboru, která není ve staršovstvu ani s nikým ze staršovstva přízněna.

Přitom se společně scházíme a nasloucháme při bohoslužbách slovům o tom, že „každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu“ (1 K 12,7) a že se máme navzájem podpírat jako údy jednoho těla (Ef 4,16), spojené láskou. Možná by někoho právě služba, která by mu byla svěřena, poponesla, obcerstvila, přivedla blíž k druhým nebo k Pánu Bohu a Duch svatý by si k nám našel novou stezku.

Může se taky stát, že se díky pocitům vlastní odpovědnosti ve staršovstvu pevně utahují otěže, aby všechno bylo pod kontrolou, a tak se ze sborového života vytrácí laskavost, tvořivost, fantazie, chuť sdílet svá obdarování a spolu se učit. Při volbách se volí stále titíž, protože oni už vědí, jak na to a jsou ochotni v daných kolejích pokračovat. Druzí se necítí být zváni, kompetentní, dostatečně dobří nebo schopní anebo mají pocit, že by jejich hlas stejně nebyl slyšet. Jako v té politice. Není to (přinejmenším) velká škoda?

Pán Bůh dej inspiraci a požehnání všem staršovstvům, vám všem bratřím a sestrám ze střední, ale i jiné generace. Zvlášť vám, kteří potřebujete a hledáte odpočinek, a vám, kteří hledáte novou dobrou příležitost ke společné službě.

Jana Hofmanová

SBOROVÁ PASTORACE

Oslovující atmosféra farního sboru

Aktivní účast vyžaduje osobní obět

Při názvu tématu tohoto čísla se mně vybavila vzpomínka. Bylo nám kolem třiceti let, měli jsme malé děti. Matka mého muže zjistila, že se v našem sboru setkává střední generace a nabídla se, že nám pohlídá naše předškolní děti, abychom mohli na „třicátníky“ jít. Přišli jsme na faru, zaklepali na dveře, za kterými jsme slyšely hlasy, po pozvání dále jsme vstoupili. Kolem stolu byli shromáždění bratři a sestry ve věku mezi 50 a 70

lety. „Dobrý den, prý je tu někde setkání třicátníků, můžete nás prosím nasměrovat?“ zeptala jsem se. „No to jste tady správně,“ přivítal nás bratr farář. Ze slušnosti jsme zůstali. Další hlídání dětí již nebylo potřeba.

Kdo je střední generace? A co nabízí této generaci naše církev? Běžně se za střední generaci považují lidé ve věku 40 až 60 let, někdy se zahrnují do této skupiny i ročníky mladší, třicetiletí, nebo

naopak starší, do 65 let. V každém případě to jsou lidé v produktivním věku, jsou zaměstnaní nebo podnikají, aby zajistili své rodiny. Mají malé nebo odrostlé děti, ti starší se radují z vnoučat. A především v dnešní době jsou velmi vytíženi jak svou prací, tak při zajišťování vzdělání dětí a vnuků a jejich volného času. Žijí velmi uspěchaně s počítači, mobily, sociálními sítěmi. Někteří pečují o své staré rodiče. Mají čas ještě na něco jiného než na práci, rodinu, případně koníčky?

Vyrostla jsem v tradiční křesťanské rodině. Bylo samozřejmé v neděli chodit na bohoslužby,

a počet členů ČCE naopak ubývá. Vnímám, že se církev, resp. sbory mění, zrovna tak, jako se mění společnost. A je to přirozené. Lidé církve opouštějí tradici. Mění se i role manželek farářů, s tím souvisí např. odchody mladých farářů mimo církevní službu. Kde děláme chybu? Co můžeme nabídnout střední generaci, která je tak vytížena? A co ta generace vlastně od církve a od sboru očekává?

Ti, co v církvi vyrostli, hledají ve víře v Boha to, co sami přijali a snaží se to předávat dál, jsou aktivní. To jsou ti „tahouni“ z řad „našich“. Mají

v týdnu na biblické hodiny, zpívat v pěveckém sboru, účastnit se dalších sborových akcí, např. výletů, společných Silvestrů apod. Jezdila jsem na lesní brigády, na kurzy mládeže. Vše „sborové“ bylo na prvním místě, měli jsme jasně dané priority. V tomto duchu jsme vychovali i naše děti. Přáli jsme si, aby šly po stopách prarodičů a nás rodičů. Měly to již lehčí, protože nemusely prožívat to, co my v reálném socialismu. Našly si svoji cestu. Přišla svoboda, společný nepřítel byl odstaven a my, vyrostlí v církvi, jsme se domnívali, že nyní se budou do kostela hrnout davy. Jak vidíme, situace je jiná

svůj kostel rádi, účastní se bohoslužeb a dalších sborových programů. Někteří žijí svojí vírou doma, sbor nepotřebují. Nedávno nám muž ve středním věku, když jsme jej s manželem zvali na bohoslužby, řekl: „Potřebuji se alespoň jeden den v týdnu vyspat, když od pondělí do soboty vstávám v pět hodin a v týdnu nemám vůbec čas.“ Přicházejí ale do kostela nebo na faru jiní, hledající hodnoty, toužící po kotvě, autoritě, která je bezpodmínečně přijme. Nejsou zatíženi tradicí církve a její minulostí. Tito lidé hledají smysl života a ptají se po Bohu. Nechávací se pokřtít, oddat. Jsou hladoví po lásce a možnosti společného bytí, ale mají ►

jinou představu. Nemají potřebu zúčastňovat se každou neděli bohoslužeb. Chtějí být s rodinou, když v týdnu jsou tak vytíženi. Přitom ale touží po Božím slovu, večeri Páně, atmosféře vzájemného naslouchání, vzájemné opoře, společenství. I když na bohoslužby chodí nepravidelně, chtějí být v bratrské lásce spolu, chtějí někam patřit. Necháávají křtít své děti, protože chtějí pro ně to nejlepší a tuší, že by právě tohle mohlo být ono. Vždyť jinak všechno mají, hmotně jsou zabezpečeni a nic nepotřebují. Vybírají si konkrétní programy, které naplní jejich potřebu. Někdo začne zpívat v pěveckém kroužku, někdo přijde na večer s hostem, další se účastní programů určených dětem a děti přivede i na program určený seniorům. Je to dobře? Je to špatně? Je to hlavně jinak, než jsme byli zvyklí.

Hodně záleží na osobnosti faráře, na jeho charismatech, na schopnosti oslovit. Troufám si říct, že i na jeho manželce. A také na funkčním staršovstvu a řekněme na sborovém zázemí. Ti všichni mají možnost dění ve sboru ovlivnit. Vyžaduje to ovšem čas a určitou osobní obět. Nemohou však jinak, dělají to ze své víry a lásky k Bohu a k lidem. V každém sboru, kde jsem působila, byla nabídka pro střední generaci jiná. Vždy se ale musel najít iniciativní člověk, který přišel s návrhem, nápadem. Nadchl další lidi a vše rozhýbal. Mám dobrou zkušenost

s fungováním komunitních center, která působí v sídle sboru. U tradičních evangeliků jsem zprvu trochu narazila, protože přece toto všechno dělá sbor. Po dohodě s mělnickým staršovstvem jsem s tím ale začala i tady znovu.

Založili jsme komunitní centrum Husův dům, z.s. Projekty „nebiblického“ charakteru, jako jsou události kulturní, vzdělávací, diakonické a další, organizuje komunitní centrum v úzké spolupráci se sborem, a co je taky velmi důležité, leccos i s městem Mělník, za jeho finanční podpory. Projekty jsou určeny členům obou organizací, ale jsou otevřeny občanské společnosti. V loňském roce probíhal ve sborových prostorách projekt komunitního centra „Dveře dokořán – diakonické místo setkávání a podpory“. Jedním z cílů byla nabídka pro uspokojení sociální potřeby člověka – někam patřím, někde je mé místo, někde se mnou počítají. Účastníci mohli být svědky života víry, a to neformálně, nenásilně, v přátelské atmosféře. Jedna padesátiletá žena mně v rozhovoru při programu na farské zahradě řekla: „Tady na nás vždy dýchá přátelskost, radost a zvláštní atmosféra pokoje a lásky.“ Co víc si přát? Vždyť Bůh je láska. Možná je toto jedna z cest, jak oslovit střední generaci, a to nejen členy farního sboru.

*Eliška Erdingerová, pastorační pracovnice
v Mělníku, foto: Benfoto*

Co z toho budu mít?

V čem nám brání orientace na rychlé benefity

„**D**louhá přítomnost“ je termín, který prosazoval ve svých poválečných přednáškách, v temných časech komunistických padesátých let evangelický filosof J. B. Kozák. Myslel tím výsadu člověka nepodléhat okamžiku, čerpat z širokých kontextů a z vědomí dlouhodobého vývoje. Jedná se o klíčovou lidskou výsadu.

Dejme tomu, že zrovna zažívám rány osudu: Nějaké osobní nezmary, do toho trápivá nemoc,

v čele státu navíc mizerní vládcí, celá společnost je rozhádaná, blíží se klimatická katastrofa; prostě kam se podíváš, všude temno. Žít v takové přítomnosti je na těžkou depresi.

Jako člověk patřící k určité kultuře, která se po tisíciletí vyvíjí, mám ovšem privilegium širšího rozhledu. Víím, že nejsem na světě první, kdo něčemu obdobnému čelí, víím také, že mnozí předkové zanechali o svých zápasech s osudem

pozoruhodná svědectví. Jak nepřízní osudu čelil třeba Masaryk nebo Beethoven nebo takový apoštol Pavel? Najednou lze srovnávat, čerpat posilu a inspiraci, odvahu jít dál. Vždyť kolik osvobozujících víry je v jejich svědectvích!

Má to ovšem jednu podmínku: Do té míry znát dílo Masaryka, Beethovena či Pavla (laskavý čtenář nechť si klidně dosadí jiná, sobě bližší jména), aby mě v mé přítomnosti mohlo oslovit. Musím je do své přítomnosti vtáhnout, rozšířit o daleké horizonty, učinit z něj „dlouhou přítomnost“.

Jsme toho v 21. století ještě schopni? Obávám se, že čím dál méně; narážíme na jisté bariéry, námi samými vypěstované a zbytnělé.

Výrazně se dnes totiž orientujeme na osobní benefity: U všeho, co zrovna děláme, vyžadujeme nějaké potvrzení, že se nám vynakládá energie vyplácí. Nehledejme za tím hned touhu po penězích, moci či slávě. I pouhý „dobrý pocit“, který naši činnost provází, může být takovým benefitem.

V tom, co za osobní benefity považujeme, panuje velká pestrost, nějaké naší činnost každopádně provázet musí. Když se nedostavují, naše sebedůvěra trpí.

Příčin to má asi vícero: snad odvěkou lidskou sebestředností, dnes navíc mohutně podporovanou na široké frontě od reklamy až po psychologické příručky. Vliv může mít i nejistota z nepřehledného množství možností, kterým jsme vystaveni.

Pro naše téma jsou ovšem spíše než příčiny důležité důsledky: Orientace na rychlé osobní benefity totiž nejde dohromady se schopností žít v „dlouhé přítomnosti“. Ta od člověka žádá jistou vůli vzdělávat se. Nikoliv hlavně fakticko-historicky, jak se možná na první pohled zdá. Především musíme porozumět jazyku, ve kterém k nám velké výkony minulosti promlouvají. To nejde hned a je to náročnější než si opatřit související historická fakta, dnes ostatně snadno dostupná.

Byl zmíněn Masaryk, který psal česky a pro Čechy, tudíž by se nám mohl zdát blízký. I on však promlouvá způsobem, který dávno není dnešní. Snažit se mu pořádně porozumět vyžaduje – s trochou nadsázky řečeno – podobnou námahu jako pořádně se naučit cizí jazyk, do kterého člověk musí jakoby vrůst. Teprve pak má z čeho čerpat.

Proto je pro nás stále těžší pochopit, k čemu je nám podílet se na takových činnostech, jako jsou třeba biblické hodiny či duchovní rozhovory, zejména když máme za sebou křest, biřmování či konfirmaci (ano, i tyto zásadní obřady mohou být vnímány jako svého druhu „benefity“). „Co z toho mám, co mi to přinese?“, táže se dnešní člověk a radši se přihlásí na kurz, kde mu kouč poradí jak lépe pracovat s mentálními energiemi a dosahovat větší životní výkonnosti.

Inu, mohlo by ti to časem přinést hlubší zakotvení, člověče. A také radost z bratrství napříč věky. Ono není vůbec marné důvěrněji rozumět třeba tomu apoštolu Pavlovi, když se nám podaří k němu proniknout.

Rozhodnout se k tomu a pokoušet se o to ovšem vyžaduje vzpouru – vzpouru proti duchu doby. Jsme jí ještě schopni?

Adam Šůra

OTÁZKA NA TĚLO

Stíháte se účastnit sborového života? Jak se vám to daří, nebo nedaří?

V církevním zборе, do kterého patřím (Praha-Uhřetěves), jsme si všimli, že ten „klasický“ způsob sborového života, kde by sa väčšina aktivít odohrávala pravidelne v priebehu týždňa, je pre nás čoraz menej udržateľný. Preto „experimentujeme“ s formátmi ako letná zborová dovolenka (1 týždeň), biblické zborové víkendy (2x/rok), zborové dni so spoločným obedom a prednáškou po nedeľných bohoslužbách, zborové výlety či grilovačky. To sa nám osvedčuje ako zmysluplné a komunitotvorné. Nedeľné bohoslužby však pre mňa stále zostávajú stredobodom života zboru.

Pavol Bargár, presbyter

Ano, stíhám. Naopak snažím se účastnit i sborového života jiných sborů.

Daří se to, když odložím jiné věci. Jsem starostka obce Lestkov, který je kazatelská stanice sboru ČCE Černošín, a jsem moc ráda, že sbor včetně kazatelské stanice, který budovali moji rodiče, zatím funguje.

Budujeme zázemí pro pobyt v naší modlitebně a rádi vás k nám pozveme. Je tu také krásná krajina.

Renata Šílingová, presbyterka
a starostka obce Lestkov

Můj manžel je katolík a v evangelickém sboru se necítí dobře, mně však katolický kostel nevádí, proto chodíme společně celá rodina ke katolíkům. Děti ale chodí do evangelického sboru na biblickou hodinu a pokud možno se tam účastní i jiných aktivit, takže zůstáváme v kontaktu i s tímto prostředím. Díky pražské nabídce mohu navštěvovat různé věci v různých církevních společenstvích a hojně toho využívám. Ze záznamů na internetu si navíc mohu poslechnout i kázání ze svého sboru.

V součtu se církevního života účastním, myslím, docela dost. Potřebuju křesťanské společenství jak místo, kde čerpám sílu, a nedělní bohoslužby jsou pro mě jen slavnostní vrchol společného života.

Alena Dvořáková, redaktorka

Stíhám! Nedělní bohoslužby, biblické hodiny v týdnu (i když ty teď trochu flákám...), pašije, vánoční hry, konfirmační slavnosti, sborové výlety či víkendy, schůze staršovstva... To všechno setkávání s přáteli v Kristu, a tím pádem i s Bohem mě naplňuje radostí. Pán Bůh dobře vymyslel, že uprostřed společenství je lidem nejlíp.

Adam Csukás, presbyter, právník ÚCK

Covidové kostelové hladovění mi ukázalo, jak jsem za náš sbor vděčná.

Za možnost potkat se, občerstvit, k něčemu se připojit a něco i podpořit.

Teď už se zase díář neúprosně plní a se stíháním je to složitější.

Jeden hlas ve mně říká: poskládej si priority.

Jiný hlas říká: Něco vypusť a něco nepusť.

A zní ještě jeden hlas – člověk se spojuje hlavně s tím, do čeho investuje čas.

Lucie Slámová, pracující presbyterka

Jana Plíšková, foto: Benfoto

SYNODNÍ RADA

Ze zasedání synodní rady 29. 6. , 20. 7. a 17. 8. vybíráme:

Sbory a pracovníci

Synodní rada pověřuje sestru Danielu Chladilovou jako pastorační pracovníci ve sboru Vanovice na plný pracovní úvazek na období od 1. 10. 2021 do 30. 9. 2023.

SR uděluje Lence Baštové, Zuzaně Bruknerové, Daniele Chladilové a Petru Loukotovi osvědčení způsobilosti ke službě výpomocního kazatele z řad ostatních členů církve.

SR přijímá návrh Jana Štefana na ukončení zaměstnaneckého poměru v církvi a souhlasí s ukončením tohoto poměru ke dni 30. 6. 2021.

SR přijímá návrh Jiřího Kvapila na ukončení zaměstnaneckého poměru v církvi a souhlasí s ukončením tohoto poměru ke dni 31. 8. 2021.

SR bere na vědomí informaci o rezignaci sestry Evy Havlíkové Hvězdové na službu pastorační pracovníce ve sboru Brno I.

SR potvrzuje volbu sestry Debory Rumlové za farářku sboru v Novém Městě na Moravě, a to na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2031.

SR potvrzuje volbu sestry Eriky Petříčkové za farářku sboru v Silůvkách, a to na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2026 na plný pracovní úvazek.

SR potvrzuje volbu sestry Marty Kadlecové za farářku sboru v Daňkovicích na 50% pracovní úvazek od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2026 a ve Sněžném na 50% pracovní úvazek od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2026.

SR potvrzuje volbu bratra Davida Najbrta za faráře sboru v Lanškrouně, a to na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2031 na plný pracovní úvazek.

SR potvrzuje volbu sestry Ivy Květonové za farářku sboru Brno I, a to na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2026 na 80% pracovní úvazek.

SR potvrzuje volbu bratra Jiřího Grubera za faráře sboru Brno I, a to na období od 1. 9. 2021 do 31. 12. 2022 na 20% pracovní úvazek.

SR potvrzuje volbu bratra Petra Pivoňky za faráře sboru v Brandýse nad Labem na období od 1. 11. 2021 do 30. 10. 2026 na plný pracovní úvazek.

SR potvrzuje volbu sestry Romany Čunderlíkové za farářku sboru v Kolíně na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2031 na plný pracovní úvazek.

SR potvrzuje volbu sestry Lenky Freitingerové za farářku sboru v Jasenné na období od 1. 9. 2021 do 31. 8. 2026 na plný pracovní úvazek.

SR potvrzuje volbu bratra Boba Helekia Ogoly za faráře sboru v Chotiněvsi na ▶

období od 1. 7. 2021 do 30. 6. 2023 na pracovní úvazek ve výši 50 %.

Výchova a vzdělávání

Synodní rada bere na vědomí rezignaci sestry Markéty Slámové na členství v Komisi pro pastorační pracovníky ke dni 31. 8. 2021.

Hospodářské věci – vnitřní

Farní sbor v Praze 8 – Libni žádá o souhlas s přijetím závazku nad 2 mil. Kč v souvislosti s rekonstrukcí střechy budovy, jejíž očekávané náklady vzrostly v důsledku havarijního stavu střešní konstrukce, který vyšel najevo až v průběhu prací. Synodní rada vyslovuje souhlas s přijetím závazku sboru nad 2 mil. Kč.

Farní sbor v Třebíči se obrací na SR s žádostí o půjčku z prostředků personálního fondu ve výši 1,1 mil. Kč se splatností deset let. SR souhlasí s poskytnutím půjčky sboru za podmínek, navržených investičním výborem SR.

Ekumenické vztahy

Konference evropských církví potřebuje dle belgického práva jednou ročně od svých členů schválení účetní závěrky a rozpočtu. Synodní rada pověřuje jako delegáta za ČCE na toto online shromáždění 30. 9. 2021 našeho zástupce v KEK Petra Kratochvíla.

Různé

Synodní rada bere na vědomí ukončení členství Zity Nidlové v dozorčí radě Memento Lidice, o. p. s., k 31. 5. 2021 a na období od 1. 7. 2021 do 30. 6. 2024 jmenuje členem dozorčí rady Memento Lidice Leonarda Tecu.

SR uvolňuje z prostředků Fondu sociální a charitativní pomoci 500 tis. Kč jako pří-

spěvek na pomoc při povodních v Německu. Částka bude poukázána na účet Diakonisches Werk Rheinland-Westfalen-Lippe e.V. **Vladimír Zikmund/ARo**

OZNÁMENÍ

Letohrad hledá faráře

FS ČCE v Letohradě hledá kazatele na plný úvazek. Byt 4+kk k dispozici. Znalost AJ a zkušenost z práce se všemi generacemi vítána. Kontakt: kurátor Václav Skalický, vaclavskalicky@centrum.cz, tel: 721628774

Lectio continua Libora Chaloupky

FS ČCE v Bučině zve v neděli dne 19. září 2021 od 14 hodin na faře na sbořové odpoledne, kde bude představena postila tamního faráře Libora Chaloupky. Postila obsahuje kázání (*lectio continua*) na texty proroka Jonáše a apoštolského listu Filipským včetně liturgického zarámování jednotlivých kázání. Je tak vhodná i pro účel čtených kázání. Doslov napsal Martin Prudký.

V případě zájmu si jednotlivci či sbory mohou objednat výtisk postily v ceně 100 Kč + poštovné na tel: 737 222 150 nebo emailem: bucina@evangnet.cz.

Historická přednáška

VERITAS, historická společnost pro aktualizaci odkazu české reformace, z. s., pořádá seminář pro učitele a další zájemce o dějepis, český jazyk a společenské vědy s tématem Výchova a vzdělávání protestantské šlechty v 16. a raném 17. století. Přednášku, po níž bude následovat rozhovor, pronese historik Martin Holý, ředitel Historického ústavu Akademie věd České republiky.

Seminář se bude konat jako obvykle v Pardubicích v sálku na faře, a to v sobo-

tu 23. října 2021 od 10 hodin. Všichni zájemci jsou srdečně zváni, vstupné dobrovolné. Více informací na <http://veritas.evangelnet.cz>.

PRAGUE PRIDE

Bohoslužby symbolicky orámovaly Prague Pride 2021

V neděli 1. srpna se v pražském kostele u Martina ve zdi konaly bohoslužby při příležitosti každoročního festivalu Prague Pride. Tématem letošního ročníku byl *coming out*, což je proces rozpoznání a přijetí vlastní (odlišné) sexuální orientace nebo genderové identity. Na přípravě bohoslužeb se podílel také spolek Logos, který sdružuje LGBT+ křesťany napříč církvemi.

Otevřené služby Boží s vysluhováním večere Páně vedl Karel Müller. „Přál bych si žít ve společnosti, kde coming out prostě není potřeba. Kde se lidé nesoudí podle toho, kdo koho miluje. Vždyť láska je jen jedna,“ prohlásil v úvodu svého kázání. Upozornil také na to, že lidé z LGBT+ komunity stále nemají ve společnosti rovnocennou pozici. „Spousta se toho u nás posunula, ale stále tu jsou, u nás i v Evropě, místa, kde je duhová vlajka cejch a kde se útočí na účastníky duhových pochodů.“

Bohoslužby 8. srpna pak vedl celocírkevní farář pro menšiny Mikuláš Vymětal. Kázání na téma „Bůh nezná předsudky“ připravil Jiří Kylar, předseda spolku Někdo Ti uvěří, pomáhajícího obětem sexuálního, mocenského a duchovního zneužívání v církevním prostředí.

Tzv. pridové bohoslužby se v kostele u Martina ve zdi konají již několik let v předvečer zahájení hlavního programu festivalu a v jeho závěru. Festival se koná po celý týden a nabízí i řadu přednášek či diskusí s duchovní tematikou.

ARo

REDAKCE

Podpořte provoz časopisu

Máte rádi Českého bratra a rádi byste podpořili jeho provoz? Budeme vděční za vaše finanční dary.

Nechceme jít cestou plošného zdražování časopisu, chceme, aby zůstal dostupný pro všechny. Hledáme proto štedré dárce, díky nimž by se podařilo současnou cenu udržet a zároveň pokrýt provozní náklady. Jedná se o princip solidarity: Díky podpoře dárců si budou moci časopis i nadále dovolit odebírat i ti finančně slabší.

Nově je možné přispět převodem přes účet či okamžitou QR platbou přímo na účet časopisu. Číslo účtu je 296800727/0300, variabilní symbol: 980103, do zprávy pro příjemce prosíme uveďte „ČB dar“.

QR platba

Podpora drobných dárců je klíčová pro pokrytí přibližně 10 % měsíčních nákladů na přípravu časopisu, které není možné pokrýt z vlastních zdrojů. Přispět lze libovolnou částkou, a to buď jednorázově, nebo pravidelně, prostřednictvím trvalého příkazu k platbě. Právě pravidelní dárce, kteří přispívají každý měsíc menší částkou (např. 100 Kč), jsou ti nejcennější, neboť díky nim se daří finanční situaci stabilizovat.

Podpořit časopis je možné také objednáním sponzorského či dárkového předplatného.

Vaší podpory si moc vážíme a děkujeme za ni!

ARo

MLÁDEŽ

nevyzpytatelné jsou cesty Páně...

(tábor Blažkov)

foto: ARo

Volby nejsou pro mladý

Léto skončilo. Pomalu se vracím z prázdnin zpátky do reality všedního dne. Na konci takového všedního dne, plného úkolů a povinností – to už mám všeho nad hlavu – zasednu k večeři, pak si sednu do křesla a naučeným grifem spustím televizi, u které se už, doufám, nebudu muset namáhat s nějakým velkým přemýšlením.

A pak to přijde. Sotva se dozvím, že zítra bude stejně hnusné počasí jako dneska, mi ve zprávách povědí, že „opět nadešel čas vybrat si nové volené zástupce občanů“. Nechci tu nudit s politikou, to sem nepatří. Jen mě zaujala jedna drobnost. Ve zprávách říkají, že polovina mladých vůbec k volbám nechodí. Pak si v rozhovoru starší občané stěžují, že mladí kašlou na budoucnost země, ale pak z nich vypadne, že jim to vlastně vyhovuje – aspoň nebudou volit „ty ekoteroristy a jinou sebranku“. Zprávy se znechucením vypínám. Ale zarazí mě, co jsem vlastně slyšel. Jak je možné, že mě vůbec nepřekvapuje neúčast mladých na veřejném dění – aspoň tím, že by vhodili jednou za čas lístek do urny?

Pak mi dojde, že nikoho z náctiletých asi nebude zajímat penzijní reforma nebo zemědělská dotační politika (spojení slov, pod kterými si sotva sám umím něco představit). Přitom je spousta „věcí veřejných“, které by mladé podle mého určitě přiměly se o politiku zajímat, jenom o nich nikdo na nejvyšších místech nemluví (proč taky, když penzistu, tedy každého třetího voliče, budou spíš zajímat právě ty důchody?). Apokud ano, dočkáme se většinou jen ujištění, že se s tím výhledově začne něco dělat. Jako bychom zamrzli u potíží, kterým mladí jistě také dávají váhu (reformu důchodů potřebujeme – už i z toho sobeckého důvodu, aby jednou zbyl i na mě), přesto se jim ale zdá, že jsou problémy mnohem urgentnější. Bylo by výtečné, kdyby se o jejich řešení někdo zasadil a taková témata do politiky dostal. Bez nich totiž mladého člověka přestane to z jeho pohledu „tlachání o ničem“ zajímat a volit nepůjde. V lepším případě se

na vlastní pěst pokusí taková témata na veřejnosti otvírat – za to si však vyslouží spíš posměch než podporu, u starších i u vrstevníků.

Doufám, že najdeme cestu, jak vzájemnou nedůvěru ve vztahu politik-prvovolič zlomit. Nejde totiž o nic jiného než o respekt a lásku k druhým. Babičky každou korunu navíc k její penzi přeju. Oba spolu ale chápeme, že peníze se musí někde vzít, a budou tak třeba chybět ve vzdělávání jako

investice do těch, kteří to tu po generaci dnešních zákonodárců převezmou. Pokud se ale spolu budeme snažit neklást mezi generace překážky, vzniklé z malicherných sporů, a pokusíme se sobě navzájem porozumět, pak stejně jako ze semínka hořčice vyroste Boží království, vyroste z něj i strom mezigeneračního porozumění. Snad až do nejvyšších pater politiky.

Saša Koukol

Životní cesty nejsou nalinkovány

„Hospodine, zkoumáš mě a znáš mě. Víš o mně, ať sedím, nebo vstanu, z dálky je ti jasné, co chci dělat.“ (Ž 139)

Žalmista má jasno: Hospodin nás zná... A co my? Známe se? Víme, co s životem? Čím se vyučít? Co vystudovat? Kým se v životě stát? A kde? A s kým? Někdo to zjistí docela brzy. V patnácti ví, jaký obor zvolit, ve dvaceti, s kým chce život prožít. To je určitě fajn. Ale jinému se cesta životem klikatí a otázka Co se sebou? ho občas v noci budí.

Nemyslím si, že existují nějaká jednoznačná řešení, předem nalinkované nejlepší životní cesty. A už vůbec pochybuju o tom, že by Hospodin pro nás měl nějakou jedinou, jasně vytyčenou cestu –

půjdeš tudy a basta. Dal nám svobodu a tak to nechává na nás... Ale nabízí spoustu ukazatelů, šifer a orientačních bodů. Abychom se mohli v životě něčeho chytit, zorientovat se, a třeba se i vrátit. Věřím, že na těch našich cestách, ať už si vybereme kteroukoli, nejsme osamoceni. Že je Bůh s námi. A je nám po boku, i když se třeba vydáme blbě. Když bloudíme, motáme se v kruhu, hledáme. Věřím, že je s námi a čeká. Jestli něco náš Bůh umí fakt dobře, tak čekat. Na nás. Na to, až se zastavíme. Až nám věci docvaknou. Až zavoláme. Vyzvtekáme se. Zapláčeme. Pozvedneme oči k nebi. Poprosíme o radu, o pomoc.

Čeká. Věčně. A pomáhá rovnat si myšlenky, přeskládat životní hodnoty, podpírá v pochybách, nabízí naději, odpuštění, nová východiska. I to patří k víře. Ve zmatku a zahlcení otázkami obracet oči – duši k nebi. Modlit se, ptát se, volat, hledat, křičet, prosit. Promýšlet a nahlížet situace, postoj, vztahy z jiných úhlů. Prosit o sílu k rozhodnutí, o vykročení ke změně i o podporu v chvění. Prosit o blízkost a doprovázení v otázkách. Tohle náš Bůh umí taky moc dobře...

„Pozvedám oči své k horám: Odkud mi přijde pomoc? Pomoc mi přichází od Hospodina.“ (Ž 121)

Marta Židková

BIBLICKÉ PŘÍBĚHY DNES

Pošli zlaté tele pást se do jetele

Dnes jsem si vybrala starozákonní příběh z knihy Exodus, z 32. kapitoly, verše 1.–6. – o porušení smlouvy izraelským lidem. Úvodem příběh krátkce zrekapitulujeme.

Když izraelští lidé pod horou Sinaj nedočkavě vyhlíželi Mojžíše, který se dlouho nevracel, obklopili jeho bratra Árona a prosili ho, aby

jim zhotovil nějakého hmotného boha, kterého uvidí na vlastní oči, na kterého si budou moci skutečně sáhnout. Áron nakonec ustoupil jejich naléhání a řekl jim, ať přinesou zlaté šperky a cennosti, které mají. Izraelci tedy shromáždili všechno své zlato. On pak připravil formu, zlato roztavil a odlil z něho zlatého býčka. Izraelští

ho prohlásili za svého boha, který je vyvedl z egyptského otroctví.

Netpěliví Izraelci v krátké chvíli zapomněli na to, kdo je jejich pravý Bůh, co pro ně udělal, že on je vyvedl pryč z Egypta a byl s nimi po každé, když potřebovali jeho pomoc. Zkrátka a dobře zapomněli na to, proč věří, co jim víra nabízí a dává, v koho věří...

vyobrazení zlatého telete v rukopisu z 12. století

Ovšem zpět k příběhu. Áron vybudoval před býčkem oltář a prohlásil, že zítra bude Hospodina slavnost. Na druhý den, již od brzkého rána, lidé nosili před oltář oběti zápalné a pokojné a kla-

něli se zlatému býčku. Oslavy završili hodováním, společným tancem a hraním her.

Ráda bych se zamyslela nad podstatou naší víry. Je pravda, že obecně je snazší uctívat a respektovat něco, co je hmotné, na co si můžeme sáhnout, co vidíme. Jenomže (možná bohužel) přesně tohle víra v Hospodina nenabízí a neposkytuje; není to její podstata. Hospodin není žádná socha – modla, které se můžeme fyzicky dotknout, kterou vidíme. Proto o něm leckdo tvrdí, že je jenom výmysl a že u „té naší víry“ schází nějaký hmotný důkaz. Ale nahradíme-li Boha sochou nebo modlou, už to není víra.

Víra hmotné důkazy nepotřebuje. Není vidět, ale přesto působí. Pro mě osobně je to především důvěra v moudré a laskavé vedení shůry, dává mi pocit bezpečí a vědomí, že nikdy nejsem sama. Víra mi ukazuje cestu, která mne sbližuje a spojuje s dalšími lidmi, kteří to cítí a vnímají podobně. Víra vytváří prostor pro svobodné společenství. Tam by těžká socha jen překážela a všichni by o ni leda zakopávali, clonila by nám ve vzájemném výhledu a sdílení.

Majda Lapáčková

HUMANS OF ČCE

Adéla Bednaříková

PŘEDSEDKYNĚ BRNĚNSKÉHO SOMU A REFERENTKA ODDĚLENÍ MLÁDEŽE ÚCK

„ČCE je pro mě místo, kam patřím a které můžu spoluutvářet. Dává mi pevnou půdu pod nohama a zároveň i svobodu při prožívání víry. Přátelé a zážitky, které díky ní mám, jsou pro mě tím, co mi rozjasňuje život.“

foto: Václav Horký

MOJE CÍRKEV

na pravém místě

(dobrovolníci Diakonie v Hruškách, červenec 2021),

foto: Diakonie

Medaile vděčnosti

Církev ocenila Alenu Zikmundovou

První srpnová neděle byla ve vsetínském Horním sboru slavnostnější než jiné letní neděle. Kázal u nás synodní senior Daniel Ženatý. Synodní rada se totiž v červnu usnesla, že udělí medaili vděčnosti sestře Aleně Zikmundové, člence Horního sboru, a bratr Ženatý přijel medaili s vděčností předat.

Tato medaile není za zásluhy, není pro církevní představitele nebo zahraniční návštěvy. Je určena těm, kdo tvoří církev svým životem ve dnech svátečních i všedních. Na listině, která je předána spolu s medailí, stojí, že pamětní medaile se Aleně Zikmundové uděluje za vytrvalé podporování evangelia v církvi i společnosti.

Církev tímto vyjadřuje Pánu Bohu za sestru Alenu Zikmundovou viditelně svoji vděčnost, jak dodává br. Ženatý: „Za to, že vás máme. Rádi přijímáme to, jak vy svou vírou bez velkých řečí žijete. My jsme zde jen vzorek těch, s nimiž jste se setkala v místech, kde jste žila. Jednu mimořádnou vděčnost církve i společnosti přece jen zmíním. Se svým manželem Vojtěchem jste nám dali sedm dětí a ty děti i jejich manželé a manželky a jejich děti, známí a přátelé jsou vydatným zdrojem dalšího vytrvalého podporování evangelia v církvi i společnosti...“

Alena, rozená Hromádková, opustila s rodiči svoji vlast v jedenácti letech, aby se tam v devatenácti letech do zcela nepřehledné situace vrátila. Dusno počátku padesátých let jí pomáhala překonávat láska k dětem a péče o ně, ať už v širší rodině, v nedělní škole vinohradského sboru, nebo posléze péče o své vlastní děti. Po svatbě s Vojtěchem Zikmundem odešli budovat pohraničí. Žili postupně v Liberci, v Poniklé, v Semilech a ve Varnsdorfu, kde se jim narodilo páté dítě, přesto Alena zvládla dokončit pedagogický institut a učit na základní škole. Nicméně toužila po zakotvení v tradičním evangelickém společenství, což se podařilo po přestěhování do

Vsetína v roce 1965. Tam se za necelé dva měsíce narodila ještě dvojčata! Děti dostaly příležitost vyrůstat v podnětném prostředí Horního sboru a rodiče ani ve vyšším věku nezůstali stranou.

Alena pracovala v důchodu ve Vsetíně jako sborová sestra, s manželem na sboru ve Vizovicích, pak v ÚCK a s velkou chutí ve vinohradském sboru. Nadto rádně vystudovala magisterskou teologii na ETF. Dnes žije opět ve Vsetíně a raduje se z více než padesáti přímých potomků. „Milá paní Zikmundová, milí přátelé, to ani nejde nebýt vděčný,“ dodává synodní senior.

Jana Buzková

Medaile vděčnosti v heřmanoměsteckém sboru

V rámci rodinných bohoslužeb v našem heřmanoměsteckém sboru, které se konaly 27. června 2021, jsme zažili krásnou chvíli. Bratr farář Ondřej Titěra, člen synodní rady, předal pamětní Medaili vděčnosti bratru Břetislavu Netolickému za jeho dlouholetou službu presbyterskou (1963–2020) a kurátorskou (1972–1973; 1996–2017). V průběhu svého působení ve staršovstvu a na místě kurátora ve sboru v Heřmanově Městci bratr Netolický velmi přispěl k budování a prohlubování společenství víry a důvěry. V letech 1972–73 měl odvahu vzít na sebe odpovědnost v době sborové krize; tehdy ve funkci kurátora významně přispěl ke zklidnění a překonání sporů. Vždy usiloval o to, aby byl sbor otevřen nově příchozím a sám k tomu svým vstřícným přístupem velmi přispíval. Staral se o dobré ekumenické vztahy s ostatními církvemi ve městě a také o partnerství s německým sborem v Lahru. Bratr Netolický byl (a stále je) činný nejen ve sboru, ale v porevolučních letech se podílel i na životě města jako místostarosta. Také touto činností naši církev dobře reprezentoval.

Medaile vděčnosti měla být bratru Netolickému předána již na podzim loňského roku. Nakonec k tomu vzhledem k epidemiologickým opatřením došlo až letos v červnu. Zařazení této události do rámce rodinných bohoslužeb pěkně ilustrovalo propojení všech generací našeho sboru, a tak

i děti mohly vnímat, že taková služba v církvi má svou velkou cenu a dělá radost všem kolem. Bratru Netolickému za ni všichni moc děkujeme a jsme rádi, že ho máme mezi sebou.

za staršovstvo heřmanoměsteckého sboru

Jana Apltauerová

PŘEDSTAVUJEME

Poradní odbor pro lidi s postižením

Synodní rada disponuje mnoha poradními odbory, které se zabývají různou, úzce specializovanou agendou. Protože poradních odborů je velké množství a není jednoduché se v nich zorientovat, připravili jsme cyklus, v jehož rámci se na jednotlivé poradní odbory zaměříme. Oslovili jsme zástupce konkrétního poradního odboru a položili mu následující otázky:

1. Představte prosím krátce váš poradní odbor.
 2. Čím se aktuálně zabýváte?
 3. Co vás těší, co se vám daří a co vám naopak dělá největší starosti?
 4. Jaké impulzy byste chtěli církvi předat do budoucna?
- Tentokrát jsme oslovili Pavla Rumla, předsedu poradního odboru ekumenického.

1. „Sestavu“ ekumenického odboru najde čtenář na webu církve, stejně jako agendu náležející ekumenickému a mezinárodnímu oddělení kanceláře SR ČCE. To určuje část naší práce. Pracovali jsme společně rádi (což těžko vyčíst z tohoto „nudného výčtu“), setkávali se čtyřikrát do roka. Pandemie znamenala změnu v práci nejen odboru (on-line schůze), ale i v podobě ekumenických kontaktů v Evropě i ve světě. Pro naše fungování jsou důležití dva profesionálové z kanceláře, bratr Reinighaus a sestra Hamrová. Jsou napojeni na veškerou ekumenickou agendu církve, jejich práce je vzhledem k domácím i mezinárodním vztahům enormní a zaslouží uznání.

2. Odbor je úkolován synodní radou dle událostí, které se dějí plánovaně, stejně jako těch, které „přinese život“. Témata se v okruzích přelévají celou ekumenou, což zrcadlí „rodinnou“ sounáležitost církví a kopíruje to, co se „mele“ v celém světě. Věnujeme se tedy monitorování ekumenického dění, sledování tisků a materiálů grémií či církví, setkáváme se s delegáty církve na ekumenických akcích a čteme jejich zprávy. Dobré je, když se někdo z nás účastní práce na mezinárodní úrovni. V současném období je členkou rady Světového luterského svazu sestra Navrátilová a přes ní jsme na „návštěvě“ u 77 milionů luteránů ve stech zemích světa. Krásná bývají osobní setkání a rozhovory s představiteli a zástupci jednotlivých církví v ČR, které si zveme.

3. Velikou radost mám při pohledu na propojenou a hustou ekumenickou síť církví, hnutí, lidí s nepřehlédnutelným faktem, jak moc se tento svět kdysi nepřátelských a rozdělených křesťanských světů sblížil a sblížit musel. S vděčností jsem u toho mohl být jako člen odboru 35 let. Díky zmíněnému jsem projel svět a potkal řadu vzácných a obdarovaných lidí. Ekumena je bohatství a může být oprávněnou pýchou křesťanů. S tím ovšem souvisí ona starost. V některých postojích, které z nás křesťanů kdysi utvořily až nepřehlednou spleť

církví, hnutí, denominací, jsme se nezměnili a nehnuli z místa vůbec. V něčem jsme stále ve „středověku“. Zavrzané, konzervativní – takové

Pavel Ruml

umějí být naše církve a my v nich. A to žádné grémium ani odbor nezmění. Největší radost pro mě je, že svoje členství v odboru i s funkcí předsedy mám nyní komu předat. V odboru se setkali mladší lidé, nadaní, vzdělaní, s osobním i odborným rozhledem „až do samých končin světa“. Dobře se odchází.

4. Výsledky naší práce odevzdáváme synodní radě formou zápisů a prostřednictvím synodních materiálů všem synodálům. Vyjadřovat se navenek nám nepřísluší. Ale protože se loučím, pak si dovolím sám za sebe touto cestou církví vzkázat – vyhledávejme nejružnější způsoby, jak překračovat hranice svých sborů a jak být vynalézaví na úrovni svého „ekumenického světa“. A hlavně nedejme prosím na řeči o druhých, ale přesvědčujme se sami a osobně. Předsudky a představy o těch druhých často spíš zrcadlí můj strach z odlišného než realitu. A tu nepoznáš jinak než vlastní ekumenickou zkušeností.

připravila ARO, foto: archiv Pavla Rumla

Farářské táborové ohlédnutí

YMCA Braník je dost úzce propojena s branic-
kým evangelickým sborem a účast faráře na
akcích YMCA je vítána. Sluší se poznamenat, že
to tak nebylo vždy a když v osmdesátých letech
okolo Aleše a Marty Drápalových tábory začínaly,
nesetkaly se u mého předchůdce s valnou podpo-
rou, spíše naopak. Snad ale také i proto ode mne
nikdo neočekává, že bych v jejich organizaci měl
převzít nějakou zásadní úlohu.

Předně – nejsem hlavní vedoucí. Štasten jsem
zjistil, že rozhodně nemusím opakovat strmilov-
skou zkušenost, že drtivá část příprav ležela na
mně. K řešení těch vysloveně technických věcí
(přihlášky, výroba plakátu, finance, vaření, zdra-
votník...) se nedostávám ani okrajově a nikdo to
ani neočekává. Samotnou náplň „malého tábo-
ra“ (14 dní pro cca 35 dětí 5–10 let) připravuje
tým lidí, který se jen tu a tam sejde jako celek.
Častěji probíhá v cca tříčlenných skupinkách,
které samostatně připravují duchovní i herní
náplň. Jedním z členů těchto skupinek jsem pak
já. Ve skupince připravující duchovní program
má můj hlas pochopitelně výraznější váhu než
ve skupince herní, v té jsem jen proto, že mne to
fakt hodně baví.

Již od jara jsou lidé v ohláškách upomínáni
na to, že se vše připravuje a že je potřeba se za
přípravné týmy modlit. Dědictví Michala Jung-
manna je sále živé a cenné – starší lidé mají víc
času na modlitbu a náměty k modlitbám uvítají.
Nikdo jiný než tým vedoucích jim ale nemůže
říct, co je zrovna trápí. Těsně před prázdninami
probíhá v rámci bohoslužeb pozhánání vedoucím
letních akcí. Celé prázdniny jsou ohlašovány věci
proběhlé, probíhající i chystané, vždy s výzvou
k děkovným modlitbám i k přímlovám.

Na samotném táboře je na faráři vedení ranní
modlitební chvíle před budičkem: Hesla jednoty
bratrské, první modlitba a pak zakončení. Mod-
litby před jídlem (píseň + volná modlitba) vedou
i jiní vedoucí, ale je třeba být připraven na žádost,

abych to udělal já. Součástí dopoledního progra-
mu je duchovní část („Ducháček“). Děti se dělí
zhruba podle věku do třech skupin, letos poprvé
jsme ale zkusili společný začátek. Nejprve něko-
lik společných písní (na střídačku provařené „Dej

mi, Pane, víru“, „Laudato sii“, cokoliv od Boba
Fliedra a snaha naučit děti i něco nového). Před-
evším odpadl problém hledání třech muzikantů
pro každou skupinku.

Následoval převyprávěný biblický příběh –
tentokrát to byla Ježíšova podobenství. Jako po-
stavičky jsem použil plyšová zvířata. Zapomněl
jsem doma ovečku, která měla představovat Pána
Ježíše – ale vyřešil to „tuleň Boží“. Navíc se děti
něco dozvěděly o misii Jednoty bratrské v Grón-
sku a s tím i fakt, že podobenství má používat
obrazy z reálného světa posluchačů. Zbývající

zvírátko byla vybírána víceméně náhodně. Až v menších skupinkách pak proběhla modlitba (kolečko, kde se dítě může modlit nahlas, potichu, nebo vůbec) a následující program na dané podobnosti. Tady už jsem byl jeden z mnoha a měl jsem za celý tábor své tři programy. Večerní porady jsou opět zahájeny modlitbou, tentokrát ale v režii hlavní vedoucí. Poslední společnou duchovní aktivitou je pak zpívané požehnání („Nechť Hospodin hledí na mne i na tebe, když se rozejdem nyní, nyní od sebe“) při loučení s kterýmkoliv účastníkem tábora – v půlce se měnili kuchaři, některé děti musely odjet dříve.

Něco, co by se dalo nazvat „pastorační rozhovor“ či „duchovní vedení“ pro vedoucí je zásadně možné, tu a tam i využívané. S nějakými duchovními otázkami od dětí jsem se nesetkal, když pomenu výkřik, že stejně žádný Pán Bůh neexistuje. V tom okamžiku se ale stejně tak ozvalo jiné dítě, že určitě existuje a že ono v něj fakt věří – a tím diskuse skončila.

Sumář pak bude spojen s apelem – jsem rád, že jsem na táboře mohl být farářem. Dopřejte to svým duchovním také!

Jaroslav Pechar,

foto: archiv YMCA Braník

GENERACE

Rozervaná duše už má klid

**Zemřela Petra Fischerová (1952–2021),
malířka a ilustrátorka Českého bratra**

Tvůrčí neklid, sarkastický humor, přátelské klábosení, občas prázdný pohled nemocného nitra. To je v mých vzpomínkách Petra Fischerová, akademická malířka a dlouholetá spolupracovnice Českého bratra.

Výtvarné nadání, kterým byla Petra obdařena, bylo podpořeno studiem na grafické škole – takzvané pražské Hollarce, po kterém vystudovala Akademii výtvarných umění.

Pro svou povahu, ovlivněnou psychickými potížemi, neměla vůbec lehký život. Když ve studentských letech přiznala svou sexuální orientaci, matka ji zavrhl. Petra pak bydlela u tety, se kterou si rozuměla, měly společné výtvarné nadání. Vztah s mladším bratrem byl spíš vlažný, ten měl po smrti manželky v péči malého syna a svých starostí dost. Přesto Petru podporoval v dobách, kdy se o sebe nedokázala plně postarat.

Při jedné dávné hospitalizaci v Bohnicích se Petra potkala s kobylickým farářem Jiřím

Štorkem, který ji pozval do právě vzniklého Logosu – spolku pro křesťansky orientované

Petra Fischerová (1952–2021)

gaye a lesby. Zde se Petra poznala se svou životní partnerkou Zoe, vysokoškolskou učitelkou, slavistkou a překladatelkou. Spolu prožily ►

krásných 18 let, na tu dobu Petra s láskou a často vzpomínala. Zoe byla vůdčí duch, uspořádala i Petřin život. Dokázala vše zařídit a zorganizovat, Petra zase vnášela do společného života své kuchařské umění a bylo jim spolu dobře.

kresba Petry Fischerové

Zoe byla členka evangelické církve, dokonce výpomocná kazatelka a Petra s ní zakotvila v kobylickém sboru, kde se dostalo jejich vztahu také požehnání. V mnoha Petřiných dílech z té doby se objevuje jak harmonie, tak úzkost bolavé duše, která k Petře celoživotně patřila.

Po smrti Zoe nastal pro Petru těžký čas. Truchlila, psychicky se propadala, dokonce se pokusila o sebevraždu a ocitla se znovu v psychiatrické léčebně. V kresbách i obrazech se zrcadlí smutek a rozervanost. Tvůrčí přetlak však tu stále je, a pokud Petra dostane do ruky štětec či pastelky, tvoří a tvoří. Českému bratru dala k dispozici celou galerii svých kreseb a obrazů, z nichž mnohé byly použity jako zdařilé ilustrace k teologickým textům. Někdy přijala konkrétní témata a ochotně, radostně a aktivně vytvářela titulní stránky časopisu nebo ilustrace

k modlitbám či biblickým úvahám. Setkání s ní byla vždy inspirativní.

Horší byl praktický život. Pro určitou liknavost přišla Petra o invalidní důchod. V době soužití se Zoe to moc nevadilo, Zoe nad tím mávla rukou a Petru podporovala a zajišťovala. Po její smrti však Petra zůstala sama, bez prostředků a bez schopnosti si vlastní záležitosti nějak uspořádat. Co s nezaplacenými účty, co bez internetu a se ztichlým telefonem? Záchranou sítí se jí stal kobylický sbor. Díky nasazení několika lidí, v čele s tehdejší pastorační pracovnící Eliškou Erdingerovou, se podařilo pro Petru vyřídit sociální dávky a příspěvek na bydlení. Ve sboru byl založen fond, do kterého mohl kdokoli přispět. Několik dárců začalo posílat pravidelné finanční příspěvky a po odchodu Erdingerových do jiného sboru převzala celý balík starostí a komunikace s úřady kurátorka Vlasta Rejentová. Doprovázela Petru při zařizování na „sociálce“ a hlídala platby účtů od plynu po internet. Podařilo se obnovit i malý invalidní důchod.

Bez této pomoci by Petra skončila zcela jistě jako bezdomovec. Všem, kdo se podíleli na darech a podpoře patří veliký dík! A Petra všechny odměňovala neúnavnou tvorbou, bez které nedokázala existovat.

Sama by to nedovedla zařídit, ale díky pomoci přátel měla i několik výstav. První zorganizovala Lydie Veselá v prostorách Diakonie v Praze-Žitově. Řada pastelů a akvarelů se prodala. Kobylický sbor vydal sadu vánočních a velikonočních pohledů. Další výstavu připravil Petr Kolínský v prostorách kobylického sboru a zajistil její putování do Střešovic a pak do Dejvic.

V čase koronaviru a osobní izolace se Petře spíše přitížilo. Psychické obtíže se vracely. A na jaře 2021 postihla Petru mozková příhoda, ze které se již nevzpamatovala. Zůstala částečně ochrnutá a nemohla mluvit, z nemocnice se péčí bratra a dobrých lidí dostala ještě na krátký čas do diakonického domova v Krabčicích. A pak v neděli 25. července od nás všech i od svého díla odešla.

Daniela Ženatá

DIAKONIE

dílo zkázy
(povodně v Německu, červenec 2021)
foto: diakonie.de

DIAKONIE OSTRAVA

Pod jednou střechou

Škola Diakonie Ostrava otevřela novou pobočku. Školní třídy budou součástí unikátního centra.

Miloš Svoboda poznal, co obnáší pečovat sám o syna s těžkým handicapem. Davida si s manželkou vzali do pěstounské péče, když mu bylo dva a půl roku a vyrůstal do té doby v dětském domově. Projevoval se jako chytrý a veselý dítě. U Svobodových se hned cítil jak doma, hrdý na to, že má „tatínka a maminku“.

Nedlouho po jeho třetích narozeninách ale přišel tragický zlom. David nešťastnou náhodou spadl do bazénu. Topil se až deset minut. Jeho život se podařilo lékařům zachránit, nedostatek kyslíku ale chlapcův mozek hluboce poškodil. Probudil se do takzvaného vigilního kómatu, v němž člověk sice bdí, nevládne však ani tělem ani myslí. Doslova ve všem je odkázán na pomoc druhých. Svobodovi pečovali všemi silami. Příchod těžce postiženého dítěte do rodiny však málo partnerství vydrží. Stalo se to i Svobodovým. S chlapcem zůstal jen Miloš, ačkoliv tohle většinou bývá úděl žen.

Od rána do večera taxikář

Z počátku nebylo jisté, zda je poškození Davidova mozku nevratné. Miloš Svoboda proto

nastudoval a vyzkoušel mnoho rehabilitačních i léčebných postupů, včetně těch zahraničních. Po několika letech vytrvalého úsilí se smířil s tím, že chlapcův stav se může zlepšit jen v drobnostech. Nabral ale obrovské množství zkušeností, včetně té základní, kterou má každý rodič těžce postiženého dítěte: Stává se z něj pečující taxikář na celodenní úvazek. Neustále své dítě někam převáží, ráno do školy, pak na rehabilitaci, do poradny, k lékařům. Specializované vyšetření v Praze znamená pro Ostraváky dohromady osm hodin na cestě plus dvě hodiny v čekárně. Rodič přitom musí dítě krmit, převlékat, přenášet a myslet na desítky různorodých detailů, které se při péči o postiženého nesmí podcenit.

Neustálé přejíždění od jedné služby k druhé je přitom obrovsky zatěžující. Na další členy rodiny, na vlastní práci, na sebe má pečující člověk čas jen pozdě večer nebo k ránu... Řešení přitom v teorii není zas tak složité: Sdružit všechny potřebné služby na jednom místě, a tím rodině ušetřit čas i starosti.

Miloš Svoboda se to rozhodl uskutečňovat v praxi. Stál u zrodu několika rehabilitačních center. Opíral se přitom o manažerské zkušenosti, které dříve nabral při vedení úspěšného rodinného podniku.

Nejbližší ideálu mít vše potřebné „pod jednou střechou“ se teď blíží nově vzniklé Centrum Arcada v Ostravě-Hrabůvce. Vedle poradenství a špičkových rehabilitačních služeb pro neurologická onemocnění je totiž jeho součástí i speciální škola. Zřizuje ji Škola Diakonie Ostrava.

Hodně fyzického cvičení

Úkolem speciálních škol je vzdělávat. Pokud ale jejich žáci mají těžká, často fyzická i mentální postižení zároveň, musí být součástí výuky i intenzivní rehabilitační cvičení a terapie. Aby se stav dětí zlepšil, aby se naučily komunikovat s okolím, někdy třeba i trochu číst a psát, potřebují i hodně fyzického cvičení, které je jim upraveno na míru.

Ostravská škola Diakonie, plným názvem Mateřská škola, základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Ostrava, se otvírala v roce 1994. Od roku 2005 se začala rozrůstat o odloučená pracoviště. V současnosti tak působí ve Vítkovicích, Hlučíně, Porubě a nejnověji v Hrabůvce. Dohromady školu navštěvuje přibližně 70 žáků s těžkým postižením či autismem.

O to se na všech pobočkách ostravské speciální školy snaží maximálně. Jak ale říká ředitelka Irena Johanka Savková, potřeby dětí není personál schopen z vlastních sil pokrýt, i když se škola snaží jít nad rámec svých povinností. Má například smlouvu s externím fyzioterapeutem, který dvakrát či třikrát do týdne některou z tříd navštíví. Pro sedmdesát žáků je to ale pochopitelně málo. Vážou se k tomu též typicky české komplikace, spojené s administrativou a financováním. Podle našich zákonů fyzioterapie spadá pod zdravotnictví, má se tedy poskytovat ve zdravotnických zařízeních, ne ve školách. Speciální škola tudíž svého fyzioterapeuta nemůže zaplatit z prostředků, které dostává od ministerstva školství. Peníze musí shánět jinde. „Znamená to neustále psát nějaké zvláštní projekty, které taky nemusí vyjít,“ dodává k tomu ředitelka Savková.

Ihned proto kývla na nabídku Miloše Svobody, když se ukázalo, že v Centru Arcada bude dost místa i pro školní třídy. Ostatně vzniklo v budovách bývalé sídlištní základky. V jednom areálu tak probíhá výuka, intenzivní rehabilitace, poradenství. Na konzultace sem přijíždějí i specialisté ze vzdálených nemocnic. Zaměstnanci Arcady rodičům poradí, které nadace jim pomůžou náročnou péčí platit.

Prostor pro budoucí rozvoj

V Hrabůvce našla ostravská škola Diakonie velmi pěkné prostory. Zatím je ale vše na začátku. V třídách už probíhá výuka, mají však holé stěny a chybí

Miloš Svoboda

jim útulnost. Přece jen se nalézají v bývalé sídlištní základní škole, s jejímž rozvojem už se nepočítalo. Hodně investic i práce si také vyžádá plánované dobudování muzikoterapeutické a rehabilitační místnosti. Třídám též chybí dostatek speciálních židlí a lavic, vhodně upravených pro žáky s těžkým postižením. Ivana Sobková, která pobočku v Hrabůvce vede, se ale budoucnosti nebojí. Před deseti lety zakládala pobočku ostravské školy v Porubě a deset let stála v jejím čele. Těší se, že teď může svoje zkušenosti uplatnit na novém místě. „Máme tu hodně místa a rozlehlou zahradu. To je velké plus pro budoucí rozvoj školy,“ říká.

Adam Šůra, foto: Diakonie

Diakonie Praha staví nový domov pro dospělé lidi s autismem

Částečně pomůže stát, zbylé prostředky však chybí

Diakonie Praha má v plánu otevřít sociální službu domova se zvláštním režimem v pražských Stodůlkách v lednu 2023. Otevření bude předcházet dostavba stávající budovy v ulici Vlachova, kde jsou poskytovány i další sociální služby.

Nově vytvoříme téměř domácí prostředí s vyšší mírou podpory klientům. K dispozici budou mít převážně jednolůžkové pokoje, včetně veškerého zázemí. Zabezpečíme také budoucí provoz, k němuž ale potřebujeme adekvátně početný

Nové centrum bude fungovat 365 dní v roce, 24 hodin denně a bude stabilním domovem pro dospělé klienty s těžší formou autismu a trvalým bydlištěm v Praze, kteří potřebují individuální, intenzivní, a hlavně neustálou péči. Cílem je mimo jiné ulevit rodinám, které se o své dospělé děti starají. Stavba začne již během letošního léta. Patronkami projektu jsou Kateřina Sokolová a Mahulena Bočanová.

„Zřízení této služby poskytneme individuální péči pro lidi, kteří vzhledem ke svému postižení musejí využívat sociální službu, ale zároveň nehledají jen obvyklou ústavní péči,“ říká Jakub Suchel, ředitel Diakonie Praha, a doplňuje: „V novém do-

a vyškolený personál, který bude klientům neustále k ruce pro potřeby každodenního života.“ Podpořit budoucí, finančně náročný provoz s ohledem na personální zázemí slíbil zvláštním usnesením zastupitelstva i Magistrát hlavního města Prahy.

Ačkoliv státní dotace částečně pokryje financování stavby domova, role dárců, ať už samotných lidí, firem, nebo nadací, bude klíčová.

Sbírkové konto pro dáorce:

20001-127747339/0800

Barbora Dukátová, koordinátorka PR

a fundraisingu Diakonie ČCE,

foto: Diakonie Praha

SBORY NA UKRAJINĚ

Za krajany přes Otcův dům

Vesnice stále žijí svým životem

V devadesátých letech minulého století, po osamostatnění Ukrajiny, působil v Kyjevě úspěšný chirurg s akademickým postavením Roman Korniiko. Nemohl se smířit s tím, že v ulicích města jsou stovky sirotek bez domova, a tak pro ně začal hledat pomoc. Dával dohromady manželské páry, které by se o ně postaraly, a zároveň se snažil na to upozorňovat veřejnost. Ze strany úřadů se setkával s odmítáním. Často ho vyšetřovala policie, několikrát byl zbit. Ale nevzdal se a postupně kolem sebe vytvořil okruh spřízněných křesťanů a s nimi vybudoval dům, kde sirotky spolu s jejich pěstouny ubytoval. Dům v předměstské obci Kyjeva nazvali Otcův dům, myslí se tím dům Otce nebeského. A je až nepochopitelné, kolik stovek dětí se tam vystřídalo, a našlo tak své nové rodiny. Manželé, buď bezdětní, nebo s dětmi, případně s už dospělými dětmi si, si vzali sirotky z ulice do své rodiny. V domě vznikla i škola. Rodiče z vesnice se dnes ucházejí o to, aby mohli své děti do Otcova domu posílat. Krásný, barevný a veselý dům ještě později rozšířili o druhou budovu a přidala se další péče o děti, včetně lékaře, fyzioterapeuta, psychologa. Já jsem se do tohoto úžasného společenství dostal v létě při cestě za našimi evangelickými krajany v Bohemce a Veselinovce. Měli jsme tam původně jet s Janem Dusem. Když začínala válka na Donbase, Jan Dus, tehdy vedoucí humanitárního střediska Diakonie ČCE, pro Otcův dům pomohl sehnat obytné kontejnery ze Zlína. V těchto domečcích byli ubytováni utečenci z východu Ukrajiny, především matky s dětmi z Donbasu, některé

tam dodnes bydlí. Jan Dus se mnou nakonec na Ukrajinu nejel. Byl Diakonii požádán, aby vedl pomoc po tornádu v obci Hruškách.

Jeli jsme na Ukrajinu společně s Pavlem Kalusem, farářem z Prahy-Žižkova, a jeho synem Janem. Domluvenou návštěvu Otcova domu jsme nezrušili a dodnes jsme pohnuti tím, jak nás jeho

Otcův dům na okraji Kyjeva

pracovníci přijali. Právě jedna z obyvatelk těchto zlínských kontejnerů patří nyní do vedoucího týmu domova. Ona se o nás starala a po oba dny nás prováděla vším, co Otcův dům poskytuje.

Oáza pro děti z ulice

Žasl jsem nad tím, co dokázali navzdory počátečnímu odporu vytvořit. Roman říká, že nic z toho by nedokázali bez pomoci shůry. Dali ►

dohromady tým lidí, který s dětmi umí pracovat. O přátelské atmosféře domova nebylo třeba mluvit, tu bylo cítit, a bylo zřejmé, že se práce daří už více než 20 let. Mnohé „děti“, které zde kdysi našly azyl, jsou nyní pracovníky nebo pomocníky domova a celého společenství. Roman o nich mluví jako o „absolventech“ (*graduate*).

Málokdo rozuměl tomu, že někdo může obětovat svoji akademickou lékařskou kariéru kvůli dětem z ulice. Roman vyprávěl, že v začátcích byla do jejich domu vyslána zásahová jednotka, která prohledala celý dům. Druhý den přišel vedoucí zásahu a omlouval se, že měl prý za úkol nastražit v domově drogy. Nebyl toho schopen.

Veřejné mínění se postupně podařilo změnit, nyní najdete na zdi v kanceláři několik vyznamenání, například „hrdina Ukrajinské republiky“.

Letos probíhá celková rekonstrukce prvního domu. Děti jsou proto ubytovány v areálu ohromné prezidentské rezidence. Prezident Volodymyr Zelenskyj jim dal k dispozici jeden ze starších pavilonů. U rybníků v rezidenci mohou mít děti i letní tábor. Do tohoto vojensky hlídaného několikakilometrového areálu nás také zavedli. Na dvorku Otcova domu jsme viděli, jak mají děti Romana rády a jak s nimi umí bezprostředně jednat.

Obdivuhodná síla osobnosti Romana Korniiho, která vyrůstá z upřímné víry a dokáže vynalézávat zařídít pomoc ve složité situaci a vytvořit prostředí důvěry, mi připomíná působení Přemysla Pittera v Čechách.

Prohlédli jsme si zeleninové a ovocné zahrady, kde děti pomáhají pracovat, a také veliký objekt nedostavěného centra, které Otcovu domu i s pozemkem prodalo město. Plánují v něm v budoucnu vytvořit nové prostory a také školu pro asistenty. Zatím ve sklepení mají sklad darovaného ošacení a v přízemí improvizovaný svérázný kostel pro děti, do něhož v neděli přichází až 200 lidí, včetně obyvatel obce. Káže se tu prý jazykem, kterému rozumějí děti.

Janu Dusovi poslaly děti krásný dárek, stojánek na mobilní telefon z keramiky. Samy jej vytvořily jako vzpomínku na pomoc, kterou jim naše Diakonie poskytuje.

Bohoslužby v garáži

Naplnění energií z Otcova domu jsme spěchali za svými přáteli a krajany v českých komunitách. Nejprve do města Pervomajsk, kde žije skupina rodáků z Bohemky. Opět jsme se sešli v sobotu v kouzelné garáži Václava Jančíka. 17 nás slavilo bohoslužby a svatou večeří Páně. Měli jsme radost, že se po roce a půl opět vidíme. Při prostřeně tabuli, plné mnoha dobrot, jsme ještě dlouho besedovali.

Večer předtím jsme vše probrali s manželi Kučerovými, kteří nás přijali na noc a pohostili. Ludvík Kučera je specialista na lodní motory. Proplul na lodích celý svět.

V sobotu večer nás už vítala Bohemka. Pavel Kalus opět uviděl kostel, Betlémskou kapli, u jehož zrodu před čtvrt stoletím spolu s Václavem Hurtem stál. Díky svému učiteli Petru Pirochtovi na stavební průmyslovce v Brně zařídil pro Bohemku stavební projekt.

Pavel díky většímu odstupu celé generace měl před očima nadšené začátky obnovení sboru, kdy se stavěl kostel, i ty mnohé, kteří po léta v kostele sedávali, ale už mezi námi nejsou. V neděli ale velmi hezky a nadějně kázal o Ježíši, pastýři ovcí. Obraz pastýře je bohemským i veselinovským srozumitel-

ný, každý den vidí, jak pastýř ráno odvádí a večer přivádí dobytek z pastvy do jejich „chat“. V každém případě, dříve i dnes, v Bohemce, Veselinovce i u nás v Otcově domě se můžeme spolehnout na to, že máme dobrého pastýře, který nás vede bezpečně, ať už si ho představujeme jakkoli.

Já jsem se především radoval, že za rok a půl, kdy jsem díky covidu nemohl na Ukrajině být, Bohemka stále žije svým životem. Bohoslužby se

oslavy ve Veselinovce

díky trojici statečných žen i přes covidová trápení udržely. Do shromáždění přicházejí lidé rádi a počet se nijak výrazně nesnížil. Po roce a půl jsme opět slavili večeri Páně. V pondělí večer na faru přišla skupinka žen na setkání „střední generace“. Bylo vidět, jak jsou rády, když se uprostřed náročné práce mohou sejít, být spolu, přemýšlet o biblickém příběhu. Představili jsme Pavlem knihu *Parabible* a originálně zpracované podobenství o dělnících na vinici v příběhu Samé jedničky. Největší část večera jsme prozpívali. Zpívali jsme písničky ze zpěvníku Svítá a také písně národní. Většina účastnic jsou Bohemské frajarky. Chtěly si ujasnit některé intonace pro vystoupení svého souboru.

Chyběla nám Ola Andršová, bývalá předsedkyně krajanského spolku. Na jaře se s rodinou odstěhovala do Čech. Nástupkyně Aljona Hortová si ale vede velmi dobře.

Hrbolatou cestou do Veselinovky

Ve středu jsme se vydali po klikatých a velmi hrbolatých cestách do Veselinovky. Také tato krásná vesnička mezi poli žije. Tentokrát byla plná rodáků, kteří se už dříve přestěhovali do Čech a nyní, po dvouletém přerušení, svoji vesnici navštívili. Tak to bylo i u naší hostitelky Marie Provazníkové. Dcera Ola a vnučka Dáša už odjely, ale vnučka Marína z Liberce tu ještě s námi byla. Ve „shromáždění“ opět působily dvě dívky, studentky z Čech, které na tři týdny přijely zdokonalovat děti z Veselinovky v češtině.

Moc rád jsem se opět setkal s Mariinými „holkami“, jak ona říká ženám, které do kostela chodí. Většina z nich je jejího věku.

Neděle měla své pokračování. Skoro celá vesnice se shromáždila k výročí vzniku obce. Učitelka Valentýna Gavrot nacvičila program s dětmi i se souborem Zlatá rosa. Současní i bývalí obyvatelé sledovali, co jejich děti i dospělí umějí. Pro mě je nejsilnější, když zpívá Ráda Provazník. Je to jediný dospělý muž, který se nestydí a podmanivým hlasem zazpívá tklivou ukrajinskou píseň. Večer se pokračovalo jídlem a pitím a na ulici se tančilo až do rána. Toho jsme se už ale nezúčastnili, v půl páté ráno jsme vyráželi s Pavlem, Honzou, Šárkou a Terezou směr Lvov a domov.

Opouštěl jsem „naše“ vesnice opět potěšen a povzbuzen tím, jak si naši přátelé hezky počínají. Přiznávám, že mě vždy zároveň provází stín odchodů šikovných lidí k nám do Čech. Přejí jim to, ale „doma“ chybějí.

David Mašek, zástupce naší konzulky v Kyjevě, se kterým jsme se v Kyjevě na chvíli setkali, mi napsal, jak je rád, že se vesnice i přes vylidňování stále drží. „Kéž by se věci začaly obracet k lepšímu a ve vsích byla práce a nějaká perspektiva. Říkám si, kdyby se našel nějaký český investor, třeba do potravinářství, to by, myslím, pomohlo.“

Co když čtenář Českého bratra s něčím přijde. Veselinovka i Bohemka by si to zasloužily.

Miroslav Pfann, foto: M. Pfann,
mezititulky redakční

Expedice Tel Azeka 2021

Pracovat s vědomím, že odkrýváte vrstvy, které nikdo před vámi stovky a tisíce let neviděl

Na tuhle expedici jsem měl jet už minulý rok, v době covidu ale bylo všechno jinak. Jestli se podaří vyrazit alespoň letos, jsem neměl jistotu do poslední chvíle, ale nakonec se to podařilo. Na archeologických vykopávkách v lokalitě Tel Azeka v Izraeli Evangelická teologická fakulta UK dlouhodobě spolupracuje s univerzitami v Tel Avivu a Heidelbergu a nabízí možnost se o prázdninách na této práci podílet. Neváhal jsem.

Tel Azeka byla starověká pevnost v nadmořské výšce 400 m n. m., v kopcovité oblasti Šefely, přibližně 30 km jihozápadně od Jeruzaléma. Poloha Azeky je strategická, nachází se na rozhraní cest nad úrodným údolím Ela a je to jediná možnost jak se dostat do centrálního Judska, celou oblast lze z něho kontrolovat. Je to místo, kde se potkávalo judské a filištínské území a měl se v něm odehrát biblický příběh Davida a Goliáše.

Existenci Azeky dokládá asyrsky psaný Dopis bohu Aššurovi, líčící s největší pravděpodobností třetí vojenské tažení Sancheriba (705–680 př. Kr.) do Palestiny z roku 701 př. Kr. Místo zkoumala mezi lety 1898–1899 britská expedice pod vedením F. J. Blisse a R. A. S. Macalistra. Archeologové se znovu na místo vrátili o více než 100 let později. A od roku 2012 se zde provádějí rozsáhlé vykopávky pod vedením prof. Odeda Lipschitse.

Pot, hlína a keramika

Od pondělí do pátku byl harmonogram dne velmi podobný. Ráno v 4:15 vstávat. 4:50 odjezd autobusem z kibucu Netiv ha-Lamed He na asi

deset minut vzdálenou Tel Azeku. Vystoupit, odnést náčiní do přiděleného sekce, zvednout síť, vzít si nástroje a rukavice a začít na vymezeném místě pracovat. Někdy bylo možné postupovat rychleji, s krumpáči a dalšími nástroji odstraňovat hlínu a kameny z mezivrstvy. Jindy bylo naopak nutné zpomalit, vyčistit vrstvu kartáči... Nejčastěji se daří nalézt různé typy keramiky, kosti, uhlíky, v jiných sekcích se podařilo nalézt mince, mušle, skaraby (dokládají napojení na Egypt), pečetítko... Důležité nejsou jen drobné nálezy, ale také odkrytí celkové struktury – zdí, podlah, ale třeba i poloha nepálených cihel, rozbité keramiky atd.; díky tomu je možné určit, jakým způsobem probíhalo zničení místa, jakou mělo strukturu.

Sekce E3 se nachází v strmém svahu, z předchozích let zde už byla odkryta helénistická vrstva, vrstvy z doby železné, větší část vrstvy z pozdní doby bronzové, náš cíl byl dostat se do nejstarší části – střední doby bronzové. Právě umístění ve svahu nedává jinou možnost odstraňování hlíny a kamenů než ručně.

Archeologie je věda převážně destruktivní, k tomu, abyste se dostali do starších vrstev, je

nutné mladší vrstvy odstranit. Je zásadní k práci přistupovat s vědomím, že odkrýváte vrstvu, kterou nikdo před vámi stovky a tisíce let neviděl a po jejím odstranění už nikdo takovou příležitost mít nebude. Důležitější než samotné rychlé odkrývání vrstev je důkladná dokumentace. Mít

sebezajímavější věc, nalezenou zcela bez kontextu, je snad horší než ji nemít vůbec.

Hned po příjezdu do kibucu je nutné očistit keramiku, nalezenou během předchozího dne. Kyblík, voda, kartáček. Jedna z nejdůležitějších věcí je dodržet správné označení; pokud chybí nebo je špatné, znamená to, že celodenní práce vyšla vniveč. Od 17 hodin se v pondělí a ve středu konají přednášky. Ve středu jsme jezdili také na výlety na jiná archeologická místa – do pevnosti Lachiš a Tel es-Safi (bývalé filištínské město Gat). Ve čtvrtek je shrnutím nejzajímavějších nálezů týden zakončen.

Svatá tykev jeruzalémská!

Víkendové volno (pátek odpoledne až neděle dopoledne) jsme využili k návštěvě Jeruzaléma. Do města tří monoteistických náboženství jsme dorazili krátce před začátkem šabatu.

Před západem slunce jsme se stihli ještě podívat na trh Machane Jehuda, nakoupit jídlo a ubytovat se. Večer jsme se šli projít do části starého města, ohraničeného hradbami z dob Osmanské říše. U Zdi nárků se židé modlili na začátek šabatu, zaplněné místo modlitby, rigid-

ně rozdělené na mužskou a ženskou část, v sobě mělo zvláště radostnou atmosféru. Mladí ortodoxní židé zpívali, tančili, skákali, radovali se.

O několik desítek minut později jsme se dostali do Chrámu Božího hrobu. Izrael kvůli covidovým opatřením nemohou navštěvovat turisté. Místo, které je podle tradice vybudováno na Golgotě, kde byl Ježíš ukřižován, bylo úplně prázdné. Je zvláštní nacházet se v místě, které způsobilo například ve středověku takové vášně, téměř sám.

Staré město je rozděleno do čtyř čtvrtí: židovské, křesťanské, muslimské a arménské. Výhodou tak je, že vždy jsou obchody v některé z částí otevřeny a stejně tak stačilo v sobotu přejít ze západního do východního Jeruzaléma na oběd a nákupy.

Směs ortodoxního, liberálního, konzervativního, moderního, židovského, arabského, křesťanského a sekulárního města byla elektrizující.

Covidová opatření

V Izraeli je většina obyvatel očkována, přesto jsou současná omezení hodně striktní. Bez předchozího souhlasu Úřadu pro populaci a při-

stěhovalectví nebo Ministerstva zahraničních věcí Izraele není povolen nástup do letadla.

I pro plně očkované cizince je nutné mít před odletem PCR test, předložit doklad o zdravotním pojištění, které kryje náklady související s hospitalizací při léčbě Covid-SARS-2. ►

24 hodin před přiletem je nutné vyplnit příjezdový dotazník s údaji o karanténě. Po přiletu do Izraele je nutné provést další PCR test, pak je nutné dodržet karanténní opatření a absolvovat serologický test, který potvrdí, že člověk má dostatečné množství protilátek z očkování. Na základě toho

všeho místní ministerstvo zahraničí vystaví dokument, po jehož obdržení je možné s karanténou skončit. I v současné době je nutné mít ve vnitřních prostorech nasazené roušky.

Vít Luštinec, student Evangelické teologické fakulty UK, foto: Vít Luštinec

VEDENÍ CÍRKVE

První krok dopadl výborně!

Ohlédnutí za volbami nové synodní rady

Tak máme novou synodní radu,“ řekl by klasik. Nástup nového vedení ve většině institucí budí velkou pozornost a bývá spojen s různými obavami i nadějemi. Překvapilo mě proto, že brzy poté, co byla nová synodní rada (dále „SR“) zvolena, toto téma, zdá se, přestalo poutat pozornost. Odpovídá to naší zkušenosti – nejsme zvyklí, že by naše vedení dělalo změny, které by nás nadchly či rozhořčily. Proto ani není důvod, aby nás jeho změna příliš vzrušovala. Jak jsem ale již několikrát psal, domnívám se, že to, jaké máme vedení, je opravdu důležité. Proto než téma změny SR úplně pustíme z hlavy, rád bych se pokusil o reflexi celého procesu výběru kandidátů i volby samotné. A již zkraje bych rád vyjádřil názor, že celý proces i volba byly dobré.

Kandidátů bylo dost – synod měl reálnou možnost volby

Hlavní a milé překvapení byl počet kandidátů, kteří byli ochotni přijmout případnou volbu. Na obě hlavní funkce – synodní senior a synodní kurátor byli dva kandidáti. Na laické členy SR přijalo nominaci hned osm lidí. Vezmeme-li v úvahu, že práce v SR (byť na částečný úvazek) je obtížně slučitelná s běžným zaměstnáním, je to výborná zpráva o rostoucím vědomí odpovědnosti za stav naší církve u nemalého počtu lidí. Skutečnost, že synod mohl při volbě vybírat z více možností, vyniká zejména ve srovnání se situacemi, které nastávaly v minulých letech. Známy je příběh volby

synodního seniora, když nechtěl kandidovat vůbec nikdo. Preferovaný kandidát byl na místě podroben nátlaku synodu a nakonec, po rychlé konzultaci s manželkou, kapituloval a volbu přijal. V takové chvíli je těžké ještě navíc chtít, aby kandidát měl nějakou vizi a program, čeho by chtěl ve své funkci dosáhnout. Základní podmínka volby – dostatek důvěryhodných kandidátů, mezi kterými je možné vybírat, byla tedy splněna. Jediné slabší místo byl malý počet farářských kandidátů – na tři farářská místa v SR byli totiž právě tři. Volba farářských členů SR tedy byla spíše hlasováním o jejich přijatelnosti, ne však výběrem z více možností.

Záměry většiny kandidátů byly poněkud nejasné, což odpovídá našemu stavu

Svoji vizi a představu, na co by se chtěli v SR zaměřit, museli kandidáti, nominovaní konventy, stručně zformulovat již při přijetí své kandidatury. Díky iniciativě SPEKu se pak několik týdnů před synodem konalo veřejné představení těch kandidátů, kteří měli největší podporu konventů. To jim poskytlo dostatečnou příležitost své představy vysvětlit. Časový prostor pro podobnou diskusi na synodu pak již byl z praktických důvodů velmi omezen.

Kdo si udělal čas program kandidátů pročíst a poslechnout si i jejich osobní představení, viděl, že každý se s tímto úkolem vyrovnal trochu jinak.

Ve většině případů prosvítaly osobní hodnoty, náznaky hodnocení stavu církve, témata, která daná osoba považuje za důležitá, i to, v čem spatřuje svůj osobní přínos. Většinou se ale nejednalo o vizi ani program v jeho obvyklém smyslu – tj. kam by se měla církev během příštích šesti let (případně déle) posunout a co konkrétně je třeba pro to udělat. Osobně jsem považoval právě tohle za důležité – aby synod při volbě mohl vzít v potaz kromě osobnosti kandidáta i to, co konkrétně chce, aby SR ve svém volebním období dokázala. Uvědomil jsem si ale, že chtít něco takového od jednotlivých kandidátů by asi nebylo úplně fér – vyžaduje to totiž čas, úsilí i přístup k informacím, které většina kandidátů nemá. Kromě toho tuto disciplínu – zformulovat vizi a kroky, které směřují k jejímu naplnění, v ČCE příliš nepěstujeme, takže většina z nás ani dobře neví, jak na to. Skromnější přístup (spíše své osobní představení než ucelený program), který zvolila většina kandidátů, je proto v naší situaci asi přiměřenější. Také lépe odpovídá volebnímu procesu, ve kterém se kandidáti nehlásí sami (v tom případě by bylo oprávněné očekávat, že budou mít nějakou představu, co by chtěli dokázat), ale jsou nominováni konventy. To znamená, že prvotní iniciativa nevychází od nich, pouze akceptují svoji nominaci.

Úkol stanovit si priority a plán práce novou synodní radu ještě čeká

Výsledkem volby je tak tým šesti osobností, z nichž každá má trochu jiné zaměření, považuje za pod-

statné trochu jiné věci a liší se i svým osobním stylem. Čeho se ale budou snažit dosáhnout, nevíme. Stav po volbách do SR se tak velmi liší např. od výsledku voleb do parlamentu, kde vítězná strana má již předem promyšlený program a připravené kandidáty pro jednotlivá ministerstva. Ti příslušné části programu rozumějí a jsou připraveni jej uskutečnit. V našem případě je toto ještě před námi: Nová SR se bude muset nejprve shodnout na tom, na co zaměřit své síly, čeho se snažit dosáhnout a jak to učinit. Věřím, že výsledek takové diskuse bude jedním z prvních výstupů práce nové SR. Já se na něj velmi těším a dychtivě jej očekávám.

Můžeme tedy shrnout, že volby do synodní rady proběhly úspěšně a můžeme z nich mít dobrý pocit. Je to ale jen první krok. Druhý krok je formulovat, co synodní rada zamýšlí dělat a třetí krok je uvést tyto záměry do života.

Slovo na závěr

Nakonec si dovolím osobní doušku, spojenou s tím, že jsem měl tu čest být jedním z kandidátů. Jak se blížilo jednání synodu, moje obavy z případného zvolení rostly. Víc a víc jsem si totiž uvědomoval složitost celé agendy SR a zejména velký objem administrativních a operativních povinností, který SR nechává minimum času na koncepční řešení otázek, spojených s naší budoucností. Mám proto respekt k břemenu, které na sebe noví členové SR vzali, velice si vážím jejich odvahy a přeji jim hodně sil i Božího požehnání.

Petr Štulc, presbyter sboru Praha-Jarov

LITURGICKÉ DROBEČKY

„Jako i my odpouštíme“ – nepřidávejme písmenko

Ani se mi tu nesprávnost nechce psát, ale často ve sborech slýchávám ta slova Otče-náše takto: „Jakož i my odpouštíme...“ Přitom tam patří: „JAKO i my odpouštíme našim

viníkům.“ Jediné písmenko, a jaký rozdíl ve významu způsobuje!

Nejprve význam správný: My odpouštíme, protože nám Bůh odpustil, a věříme, že i odpustí. ►

Spojka „jako“ tady znamená srovnání, vztah mezi předlohou (odpuštěním Božím) a naším, lepším či horším napodobováním. Prosíme o odpuštění –

a slibujeme, že taky my podle Božího náročného vzoru budeme odpouštět. Můžeme to dokonce obrátit: Naše odpuštění je jedinou podmínkou

odpuštění Božího. Obojí je spolu provázáno, že jedno působí druhé, a naopak.

A teď, měl bych to rovnou psát přeškrtnutým písmem: Co by tady vyjadřovalo „jakož i my odpouštíme“? Napoví nám už Slovník spisovného jazyka českého – „jakož“ je spojka, která „spojuje souřadné členy větné v poměru slučovacím“. Boží odpuštění a naše odpuštění by pak tvořily dvě složky téhož. Jakoby na stejné rovině, svorně, doplňkově. Dokonce konstatujeme: „My odpouštíme“, jako bychom už se svým dílem byli hotovi. A modlíme se: „Ty odpusť“, jako by na Bohu bylo doplnění k našemu zbožnému jednání.

Vizuálně mám situaci před očima tak, jako by háček v písmeně ž znamenal odškrtnutí, že my jsme už svůj podíl na odpuštění naplnili. A to přece rozhodně říct nemůžeme.

Aleš Wrana

GENERACE

Život jako služba

Za Martou Tefrovou

Dne 17. července 2021 jsme se v pardubickém kostele rozloučili se sestrou Martou Tefrovou, rodačkou z Luže, která odešla v požehnaném věku 93 let a kterou jsem vždy vnímal jako pilíř pardubického sboru. Shromáždění vedla místní farářka Hana Ducho a krásnou osobní vzpomínku pronesl emeritní pardubický farář Dr. Jiří Doležal. Z každé věty obou duchovních bylo znát, že se loučíme s mimořádnou osobností. Chvály na tuto skvělou ženu by mohly být bez konce, proto se omezím na pár údajů.

Život jako služba druhým. To postupovalo slova obou duchovních. Tak jako jsou v kostele samozřejmé zdi a strop, tak samozřejmá byla přes 70 let v pardubickém sboru Marta Tefrová. Neexistovala sborová akce, kde by chyběla. To však nesouvisí jen s jejím pracovním poměrem ve sboru (v letech 1950–1969 působila v Pardu-

bicích jako sborová sestra), bylo jí to vlastní z její přirozenosti. Měla charisma, dar služby druhým. Služby jako samozřejmosti. Na vysokou teologii si nepotrpěla, více než svaté řeči konala svaté skutky. K tomu se ale přidružovaly nevšední organizační schopnosti, výrazná praktičnost a systematicčnost, díky níž měla dokonalý přehled, kde je co potřeba hmotného, ale i který člen sboru je zrovna nemocný nebo má narozeniny a je třeba ho navštívit.

Právě to „chodit po návštěvách“, jak říkávala, bylo pro sestru Tefrovou typické: To však většinou nespočívalo v sezení u bábovky a u kávy, ale v návštěvách nemocných a umírajících v nemocnicích, v LDN a domovech důchodců, a k tomu narozeninové a jiné návštěvy u lidí doma. Zažívala i mezní situace, když někoho navštívila v den jeho smrti. Dnes by se o ní hovořilo i jako o pracovníci v hospicové péči. Věděla o neúprosnosti nemoci, jednala

pružně: Například se dověděla o kolapsu sestry ze sboru a jejím převozu do Prahy a hned druhý den se za ní vydala a zastihla ji ještě naživu. Prostě uměla vyhodnotit závažnost situace a rychle jednat. Byla pevně nohama na zemi, člověka vnímala s jeho tělesnými neduhy a potřebami.

Své organizační schopnosti využívala napříč sborovými aktivitami, působila jako místokurátorka a několik desetiletí jako členka staršovstva; zdar a chod sboru byl její prioritou. Za Martou Tefrovou zůstává nejen nepředstavitelně bohatá viditelná

práce pro sbor, ale taky nehmotná pomoc těm, kteří pro nemoc či stáří nejsou vidět a jsou odkázáni na druhé.

I v posledních letech života přála lidem alespoň telefonicky a měla živý zájem o jejich osudy. Měla vzácný dar si nestěžovat, naopak se radovala z maličkostí a cítila vděčnost. Její spolehnutí na Boží vedení nemělo nádech nějaké útrpné pasivity, ale optimistické odhodlanosti a důvěry. V tom je nám velkým vzorem. Často říkala: „Mohu jen děkovat, že mě Pán Bůh celý život provází.“ **Pavel Nečas**

RECENZE

Štislovi z Jeruzaléma

V posledních letech jsem nově objevil televizní seriály. Ty malé české, třeba *Modré stíny* (2016) nebo *Most!* (2019). Ale především izraelské. Jsou to sice nezřízené žrouť času. Ale poskytují barvitý, plastický, současně však odstíněný vhled do života moderního státu Izrael. Prostřednictvím internetu umožní člověku doma v Čechách zaslechnout hebrejštinu, arabštinu i jidiš. A uvědomit si, jaký mají konflikty, o nichž ví z hodin dějepisu nebo ze zpráv, dopad na konkrétní lidské osudy našich izraelských a palestinských současníků. Rád bych se u několika současných izraelských seriálů zastavil.

Rodinné drama *Štislov* (*Shtisel*) se odehrává na zhruba jednom čtverečním kilometru ošuntělé ortodoxní čtvrti Geula v Jeruzalémě. Doba: druhá dekáda 21. století. Muži jsou zde oblečení v kaftanech a věnují se studiu Tóry. Ženy nosí paruku nebo šátek a věnují se dětem. Sňatky se uzavírají za pomoci dohazovačů, tzv. šadchanů. Život reguluje halacha, bezpočet příkazů o tom, jakou modlitbu říci po probuzení a co má následovat. V klíčových otázkách rozhoduje rebe, některý z uznávaných znalců Tóry. Nejčastějším gestem celého filmu je letmý dotyk mezuzy, schránky s provoláním Slyš Izraeli, při vstupu do místnosti. Nejčastější fráze mnoha dialogů je *be-ezrat ha-Šem*, s pomocí Boží.

Ve filmu sledujeme osudy starého Šulema, ovověkého učitele v chlapecké náboženské škole, jeho matky, žijící v luxusním domově důchodců, jeho dětí a jejich rodin. Hlavní linii seriálu tvoří klopotné pokusy Šulemova nejmladšího syna Akivy, nadaného malíře, postavit se v životě na vlastní nohy. Jak se ale během třech řad tohoto seriálu ukáže, také ostatní členové rodiny, kteří se už na vlastní nohy postavili, občas v životě klopýtnou.

A právě tím působí seriál jako skutečné zjevení. V nezpochybnitelném patriarchálním rámci života náboženské komunity věrohodně rozehrává základní dilemata lidského života, jak je přináší láska a hledání smyslu života. Na rozdíl od dosavadních filmových ztvárnění ortodoxní komunity v Izraeli, produkovaných příslušníky liberální a sekulární části společnosti, která spočívají v tom, že se hlavní hrdina (nebo spíše hrdinka) vzepře tlaku okolí, přičemž plně vyniknou jeho nemilosrdné rysy (viz třeba film Amose Gitaie *Kadoš* z roku 1999, podobně je koncipována také německá adaptace knihy Debory Feldman z roku 2020, nazvaná *Neortodoxní*), zůstávají hrdinové seriálu *Štislovi* i po všech krizích součástí náboženského vesmíru ortodoxní komunity. A právě v něm si pracně vytvářejí – smím snad říci typicky židovsky – překvapivě laskavý prostor svobody a vzájemného přijetí. ►

Průzorem do sekulárního světa je v seriálu Akivovo v ortodoxním prostředí nevídané malířské nadání (motiv dost možná převzatý z románu Chajima Potoka *Jmenuji se Ašer Lev*, česky v roce 1996). Hrdinové cestují jeruzalémskou tramvají a používají chytré telefony. Sami tvůrci filmu, Jehonatan Indurski (nar. 1984) a Ori Elon (nar. 1981), představují první generaci izraelských filmařů, kteří v tomto prostředí vyrostli, v určité

životní fázi z něj poodstoupili a věnují se umělecké tvorbě, názorově i svým životním stylem se však nadále považují za jeho součást. Seriál zprostředkovává v Čechách těžko pochopitelnou vytrvalost ortodoxního židovství, které si do Izraele z Evropy přineslo mentalitu i praxi ghetta, jehož neviditelné zdi zůstávají odolné vůči kolotání okolního světa. V seriálu se například neobjeví ani zmínka

o izraelsko-palestinském konfliktu, jehož bitvy se přitom odehrávají necelý kilometr od místa děje. Můžeme sice spekulovat o ideologickém zaujetí tvůrců filmu (sám Ori Elon žije v osadě Tekoa na okupovaných územích). Zároveň je ale tento rys názornou ukázkou rabínského přístupu k dějinám. Velké dějiny národů a státních útvarů totiž v rabínismu blednou před autoritou Tóry a před svrchovanou důležitostí toho, jakým způsobem člověk vede život své rodiny i svůj vlastní. Evangelíkovi maně vytanou vzpomínky na Karafiátovy *Broučky*.

Seriál měl původně dvě řady, natočené v letech 2013 a 2015. Pro velký úspěch obou řad pak ke konci roku 2020 přibyla vcelku organicky řada třetí. Gramatika seriálu se místy přece jen podepíše na pomalém spádu nebo opakování některých motivů. Film pracuje s dlouhými záběry na tváře protagonistů s jemnou hrou očí (kamera Roi Roth), se skvěle odpozorovanými a kompozičně vypointovanými, vtipnými i dramatickými dialogy a s jemnou hudbou Avi Beleliho (jedna z minimalistických melodií filmu nápadně připomíná píseň Aj kamení volati bude ze zpěvníku Svítá). Když po mnoha večerech dospějete ke konci třetího dílu, možná se vás také zmocní lítost nad tím, že toto ortodoxní bezčasí už nemá další pokračování.

V příštím zastavení se podíváme, jak izraelský seriál ztvárňuje syrové aspekty izraelsko-palestinského konfliktu (seriály *Fauda* a *Naši kluci*).

Petr Sláma

UPOUTÁVKA

Nakladatelství Kalich slaví století existence

Nakladatelství a knihupectví Kalich bylo založeno Českobratrskou církví evangelickou krátce po vzniku první Československé republiky v roce 1921 a po celou dobu své existence se specializuje na vydávání a šíření knih především z oborů teologie, filosofie, historie, pedagogiky, judaistiky a světových náboženství, včetně knížek katechetické, meditativní a liter-

gické povahy. Kromě této naučné literatury vydává nakladatelství humanisticky orientovanou prózu a poezii, původní českou i překladovou. Nechybí ani podobně zaměřená krásná literatura pro děti a mládež.

Nejen stěžejní nakladatelské projekty minulých desetiletí, ale také průřez činností nakladatelského domu či vzpomínky na význačné

autorské osobnosti přibližuje nová publikace, kterou Kalich při této příležitosti vydává. Jmenuje se prostě *Kalich stoletý* a k vydání ji připravila dvojice editorů Michael Plzák a Ema Suchá.

Publikace nabízí vhled do časů minulých a při jejím sestavování čerpali editoři především z archivních záznamů, ale také do značné

míry z vlastních vzpomínek, čímž kniha získává zvláštní punc autenticity. Retrospektivu doplňuje řada dobových fotografií. V závěru je také připojen chronologický seznam všech doposud vydaných titulů, kterých je v současnosti již přes úctyhodnou tisícovku.

Adéla Rozbořilová

POSLEDNÍ SLOVO

Sendvičová generace

Střední generace – no, to jsem já. „Sendvičová generace“, obklopená generací mladší i starší. Nějak tušíme, že je na nás postarat se o jedny i o druhé. Ti první ještě nemohou a ti druzí už nemohou. Právě tak tušíme, že když my budeme mít problémy v práci či v osobním životě, nikdo nám moc nepomůže. To mladí ještě nemohou a ti starší už nemohou. Přitom je nás v populaci ani ne třetina – válcují to mladší ročníky (ty tvoří zhruba polovinu). Budiž jim přáno – jednou se budou starat o nás. Jednou. Někdy. Za pár spíše desítek než jednotek let. Snad. Nevím o žádném ze svých vrstevníků, který by radostně očekával důchod, ve kterém se o něj už někdo postará.

Máme za sebou vybouřené mládí (většinou) a přitom stále ještě dost sil (většinou), nemá smysl se podceňovat, ale někdy pociťujeme stres z rozpoznání, že je to především naše věková skupina, kdo tu není od toho, aby projídal zásoby, ale naopak strádal na horší roky. Jistě – tady je na prvním místě řeč o financích. Sociologové upozorňují, že jsou ohroženy především ženy, které pečují častěji. Bolí je záda, mají psychické potíže ze stresu, únavy, vyčerpání. Pokud kvůli péči o druhé opustí zaměstnání, nejenže ztrácí zdroj příjmu, ale snižují si do budoucna svůj starobní důchod.

Není pak divu, že lidé ve věku 40 až 65 let představují v řadě sborů právě tu chybějící věkovou skupinu. Někde pod kůží máme zaryty formulace o „materiální základně“ a „duchovní nadstavbě“. Kostel je místo k uspokojení duchovních potřeb, ale

chleba kvůli němu levnější nebude. Se vzpomínkou na zvonění klíči a příběh Izraelců na poušti si říkám, že generace těch, kteří vyšli za svobodou, nebyla zralá k tomu, aby budovala zemi zaslíbenou. I ten úžasný a skvělý Mojžíš zemřel – a až poté přešla Jordán ta nová, egyptskou totalitou nezasažená generace. Usadit se v zemi a vybudovat něco, co se pak předá další generaci – to nebyl úkol těch, kdo prošli Rudým mořem.

Naším úkolem ale není prostě vymřít a umožnit nástup těm mladým. Jak říkám – nemá smysl se podceňovat! Vybouřené mládí máme (většinou) za sebou a dost sil nám (většinou) zůstalo.

Jen potřebujeme, aby nás také někdo bral vážně. Potřebujeme být zastupitelní, abychom měli také nějaký čas na sebe, na svoje koníčky, společenský život... To nám dobíjí baterky. V tuto chvíli dostává dítě na brigádě i aktivizace seniorů nový rozměr – nepotřebují tolik naší péče. Především pak ale dostává nový rozměr účast na životě sboru – už to není duchovní nadstavba na materiální základně, tedy v posledku zase jen další stres z časové a finanční zátěže. Stává se to něčím, kde načerpáváme sílu. Možná ne každou neděli a v týdně na biblické, ale ta setkávání „třícátníků“ (jak se tak cítíme, i když je nám o dost víc) spíš tak jednou za měsíc ve večerních hodinách a s jídlem – to je vlastně dost fajn.

Určitě by se našlo něco dalšího – hele – povězte! Když už se toho od nás tolik očekává – co nám v tom kterém sboru nabízíte?

Jaroslav Pechar

foto: František Plzák

Evangelický měsíčník

ČESKÝ BRATR

vydává Českobratrská církev evangelická

REDAKČNÍ RADA

šéfredaktorka: Adéla Rozbořilová
redaktorka: Jana Plíšková
členové: Jiří Hoblík, Jiří Hofman,
Jana Hofmanová, Ondřej Kolář,
Tomáš Pavelka, Jaroslav Pechar,
Lenka Ridzoňová, Adam Šůra

NA OBÁLCE

foto: Ben Skála

REDAKČNÍ UZÁVĚRKA

říjnového čísla je 19. 9. 2021.

DISTRIBUCE PRO

ZRAKOVĚ POSTIŽENÉ
elektronicky a ve zvukové
podobě: Diakonie ČCE,
Klimentská 18, 110 05
Praha 1, tel.: 222 316 306,
732 324 956
e-mail: szp@diakonie.cz

TISKNE

OPUS v.d.i.
Janáčkovo nábřeží 1075/27
150 00 Praha 5

ČASOPIS

(ev. č. MK ČR E810), vychází 12x
ročně, jednotlivá čísla 30 Kč
roční předplatné 350 Kč
do zahraničí 900 Kč
sponzorské 600 Kč
Informace o předplatném podá,
objednávky rozšiřuje
(i do zahraničí) redakce.

ADRESA REDAKCE

Jungmannova 9, p. p. 466,
111 21 Praha 1,
tel.: 224 999 236,
e-mail: ceskybratr@e-cirkev.cz,
Facebook: Český bratr,
instagram.com/ceskybratr
www.e-cirkev.cz
/ Co děláme / Média /
Církevní tisk / Český bratr

www.ceskybratr.cz

- listovací aplikace
- audioverze
- řazení podle rubrik
- odkazy na jednotlivé příspěvky

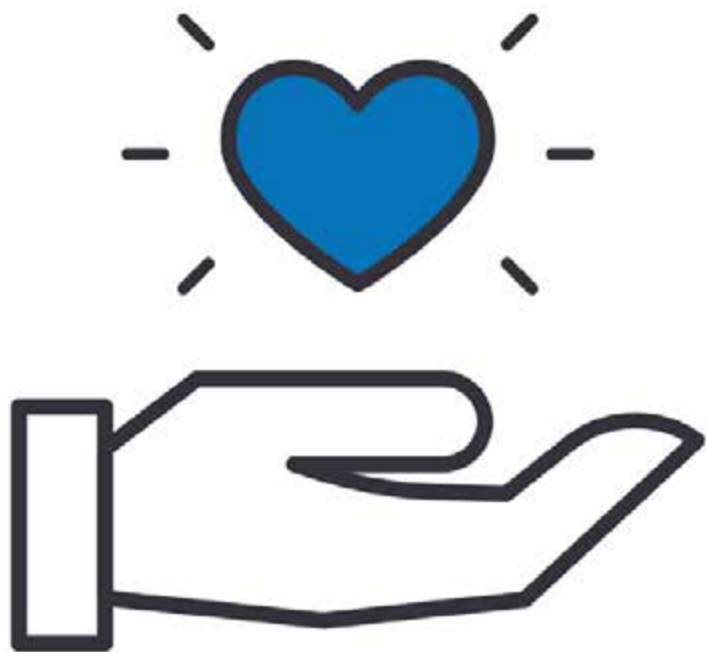
ISSN 1211-6793

V roce 2021 se Český bratr věnuje tématu církevního společenství.

ČESKÝ
BRATR

MÁTE NÁS RÁDI?

PODPOŘTE ČASOPIS FINANČNÍM
DAREM V LIBOVOLNÉ VÝŠI!

QR PLATBA

BANKOVNÍ PŘEVOD

ČÍSLO ÚČTU:

296800727/0300

VARIABILNÍ SYMBOL: 980103

NÁSTĚNNÝ KALENDÁŘ PRO ROK 2022 V PRODEJI OD ŘÍJNA

1 kus 99 Kč / 5 kusů a více po 89 Kč/ od 10 kusů po 99 Kč
Objednávejte na tel.: 224 999 272 nebo na [vozenilkova@e-cirkev.cz](#)

JABLŮNKA

